

NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

PROBLEMI SLOVENSKEGA ČASOPISJA V ITALIJI

Letos praznujemo Slovenci posebno zanimiv jubilej, ki zadeva slovensko tiskano besedo. Leta 1797 je namreč prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik izdal *Lublanske Novize*, ki so bile prvi slovenski časopis sploh. Dvestoletnica tega Vodnikovega časopisa ob nastopu Napoleonove Ilirije na Slovenskem nas lahko uvede v razmišljanje o stanju slovenske tiskane besede, posebno časnikarske v našem zamejstvu. Časi so se medtem korenito spremenili, ni pa se spremenila vloga slovenskega časopisa in tiskane besede sploh, tako v matični domovini kot v zamejstvu.

Primorska zgodovina se lahko ponaša z bogato bero na področju slovenske publicistike in to že od prve polovice 19. stoletja. Na Goriškem in Tržaškem imamo že prve časopise. Bogato obdobje narodnega prebujenja po letu 1848 in doba taborov, nato kasneje Mahničeva "ločitev duhov" - vse to je prineslo plodno in zanimivo tekmo ter zdravo konkurenco v slovenskem prostoru. Čas do prve svetovne vojne, nato povojno obdobje - v Trstu *Edinost*, v Gorici *Goriška straža* - vse do prepovedi slovenskega tiska s strani fašizma. Po vojni in osvoboditvi imamo nov razcvet slovenskega tiska, posebno naših listov - od dnevnika do tednikov in štirinajstdnevnikov. Vse to je prisotno še danes. Toliko za uvodni okvir.

Kaj pa danes? Slovenski tisk je v zamejstvu živa stvarnost, kar kaže vsekakor vitalnost naše narodne skupnosti in njeno narodno-politično in kulturno zavzetost, in to v najširšem smislu. Današnje težave in polemike v zvezi s krizo edinega slovenskega dnevnika so tudi simptomatične. V našem listu nismo veliko pisali o tem, kar pa ne pomeni, da ne bi bili občutljivi za problem obstoja manjšinskega dnevnika (poleg njega ima svoj dnevnik v Italiji le še nemška manjšina na Južnem Tirolskem z listom *Dolomiten*). Morda bomo kdaj kasneje obravnavali še vprašanje splošno manjšinskega tiska v Italiji.

Danes v italijanskem notranjem okviru razne javne ustanove skrbijo tudi za tisk in publicistično dejavnost, zlasti izdajanje dnevnega oz. periodičnega tiska. Predvsem je tu zadolžena država, ki daje svoje prispevke dnevnemu tisku. Poleg tega imajo podobne naloge tudi deželne uprave, ki po svojih močeh pomagajo izhajanju časopisov na deželni ravni. Gre za pomembne prispevke, ki omogočajo izhajanje v glavnem vseh listov in revij, seveda poleg drugih lastnih ali družbenih oblik finančnega dotoka. V primeru slovenske manjšinske časnikarske ali sploh publicistične dejavnosti pa pride v poštev tudi matična domovina, ki po lastni zakonodaji skrbi za svoje manjšine v zamejstvu.

To je seveda le splošna slika našega dejanskega stanja, seveda v splošnih oz. glavnih obrisih. Na področju informiranja imamo torej svoje slovenske časopise, poleg tega pa še državne radijske in sedaj TV oddaje (vidne zaenkrat le delno, izključena po zakonu pa je videmska pokrajina!). Problemi so nešteti. / STRAN 2

ANDREJ BRATUŽ

02 Saša Rudolf KARADŽIČEVA SENCA

STARO ŽELEZNO ZAVESU JE ZAMENJALA DENARNA ZAVESA, KI NE LOČUJE LE DRŽAV, AMPAK TUDI DRŽAVLJANE ZNOTRAJ VSAKE POSAMEZNE DEŽELE." (Moskovski patriarh Aleksij II., v Gradcu, 23. junija 1997)

02 Miro Oppelt NA PRAGU ZAVEZNIŠTVA

03 Danijel Devetak / intervju VILJEM ŠČUKA

04 Anton Stres DEMOKRACIJA IN VREDNOTE

05 SPRAVNA SLOVESNOST NA LAJŠAH

06 Marko Tavčar JUBILEJ PAVLETA MERKÚJA

07 Iva Koršič VTISI Z MAVHINJSKEGA FESTIVALA

08 Erik Dolhar ODLOŽEN SKLEP O TREBENSKEM...

10 Valentina Humar ŠTEVERJANSKI FESTIVAL JE ODPEL

12 ŽIVAHNO POLETJE NAŠIH IZSELJENCEV

16 AB 4. JULIJA: USPEŠEN POLET NA MARS

PO URADNEM OBISKU PREDSEDNIKA SCALFARA V SLOVENIJI

NAŠA MANJŠINA ŠE ČAKA NA "HUMANO REŠITEV" SVOJIH PROBLEMOV

DRAGO LEGIŠA

"Zgodovine ne moremo spremeniti, prav pa je, da končno primerno in človeško rešimo vprašanja, ki so nastala v toku zgodovine." Tako je dejal predsednik italijanske republike Oscar Luigi Scalfaro na uradnem obisku v Ljubljani v ponedeljek, 7. t.m. Spremljal ga je podtajnik v zunanjem ministrstvu Piero Fassino, ki je, kot znano, od vlade zadolžen za izvajanje italijanske "Ostpolitik", to je politike do vzhodnih držav, med njimi do Slovenije. Podtajnik Fassino tudi pobliže spremlja politiko do slovenske manjšine v Italiji.

Ko je predsednik Scalfaro izustil zgornje besede, je očitno imel v mislih predvsem eksodus iz Istre po drugi svetovni vojni in vse, kar je bilo povezano s tem množičnim odhajanjem iz rojstnih krajev. Verjamemo ali vsaj upamo, da je imel hkrati pred očmi glavni vzrok tega tragičnega pojava, to je rododomno politiko fašistične Italije do Slovencev in Hrvatov v Julijski krajini in Istri. Ta Italija je bila namreč najprej obsodila na narodno smrt kakih 600 tisoč Slovencev in Hrvatov in leta 1941 brez vojne napovedi napadla državo njihovih matičnih narodov. Zato je nujno "primerno in človeško rešiti probleme", ki so nastali pred eksodusom in po njem. Sicer je predsednik slovenske republike ob isti priložnosti že predlagal ustrezno terapijo, ko je dejal, da "preteklosti ne moremo spremeniti", a da "se moramo privaditi na sožitje s to preteklostjo".

Ne glede na načelna izvajanja obeh predsednikov pogledimo, kaj je dejansko pomenil visoki italijanski obisk v Ljubljani. Tako Scalfaro kot Fassino sta naglasila, da Italija odločno podpira Slovenijo v njenih prizadevanjih za vstop v Atlantsko zvezo in Evropsko zvezo. Slovenija ostaja resna

FOTO A. ČERNIVEC / DELO

kandidatinja za vstop v Nato, četudi bi vrh v Madridu, ki je v teku, sklenil drugače. Kar zadeva Evropsko zvezo, ima Slovenija od vseh ostalih kandidatkinj najboljše pogoje, da po-

stane njena članica. Fassino in državna sekretarka Nataša Belopavlovič sta podpisala Konvencijo o socialni varnosti med obema državama, s čimer je bilo tudi dokončno u-

rejeno vprašanje pokojninskih prispevkov prebivalcev Cone B nekdanjega Svobodnega tržaškega ozemlja.

STRAN 2

KATOLIŠKI IZOBRAŽENCI IZ HRVAŠKE, AVSTRIJE, ITALIJE IN SLOVENIJE NA POSVETU

V Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani so katoliški izobraženci Srednje Evrope od petka, 4. t.m., do nedelje, 6. julija, govorili o demokraciji in vrednotah. Šesto Mednarodno srečanje katoliških izobražencev je bilo tokrat v Ljubljani in pomeni lep doprinos kristjanov k razjasnjevanju pojmov o demokraciji in vrednotah.

V soboto zjutraj je bilo na srečanju izredno število udeležencev, tako da so organizatorji morali udeležence seliti iz male v veliko dvorano Zavoda sv. Stanislava, kar samo priča o tem, kako potrebna so ta zborovanja in kako pomembno je, da se katoliški intelektualci sprašujejo o svoji umestitvi v sodobni družbi.

Dr. Anton Stres je imel v soboto zjutraj osrednje in izjemno dobro predavanje, ki ga v tej številki Novega glasa zaradi aktualnosti in

Stresovega vsem razumljivega jezika tudi začnemo objavljati; to je pravi "vadecum" vsakega izobraženca, ki bi rad imel jasne pojme o tem, kaj demokracija pomeni in kaj v stvarnem svetu dejansko je. Dr. Anton Stres, ki upravičeno velja za enega najvidnejših slovenskih mislecev, je bil v plodni debati po svojem predavanju zelo kategoričen, ko je zagovarjal vrednote in demokracijo, saj je večkrat ponovil, da demokracije ni brez vrednot in tudi to, da ni res, kar trdijo predvsem t.i. slovenski liberalci, češ da so vsi svetovni nazori enako veljavni, enako vredni, da imajo vse vrednote isto težo, saj to vodi na opolzko pot relativizma, za katerim preži totalitarizem, ki je pravo nasprotje demokracije. Demokracija res upošteva mnenje vsakega posameznika, sloni pa na obče veljavnih vrednotah, katerih skupni imenovalec sta predvsem človeško dostojanstvo in svoboda. Dr. Stres je dejal, da se na Slovenskem najbolj pozna uporaba relativističnih teorij najslabšega liberalizma prav v šolskem sistemu, kar je zelo nevarno, saj enači resnične vrednote z "vrednotami", ki so to zgolj na papirju. "Debato o vrednotah je potrebno ohraniti kot možno in nujno potrebno in prav to je v nasprotju z liberalno mislijo, da o vrednotah ni potrebno razpravljati!" je dejal dr. Anton Stres. / STRAN 4

JURIJ PALJK

1
ČETRTEK
10. JULIJA
1997

VSEBINA

SVET OKROG NAS

KARADŽIČEVA SENCA

SAŠA RUDOLF

Daytonskim sporazumom in mednarodni tiralici navkljub ostaja Radovan Karadžić najvplivnejša osebnost Republike srbske, siva eminenca, ki preko zaupnikov vodi politične izbire, obenem pa tudi donosne gospodarske posle. Biljana Plavšič je to spoznala na lastni koži. Dokler se kot nova predsednica ni oddaljila od Karadžičevih političnih smernic, je uživala ugled tako med skrajneži na Palah kot med zmernimi srbsko-bosanski politikami v Banja Luki, ko pa je odstavila neposlušnega notranjega ministra, se ji je uprl parlament, sestavljen iz Karadžičevih somišljenikov. S psihiatrom je takoj potegnil srbski predstavnik v skupnem bosanskem predsedstvu Momčilo Krajišnik, za njim pa še premier Gojko Ključević. Proti Plavšičevi se je dvignila prava fronta, ki jo sestavljajo zagovorniki velike Srbije, s tibotapstvom obogatili in z mafijo povezani mogotci, del vojske in vsi tisti, ki jim zaradi vojnih zločinov pretijo sodne obravnave. Plavšičevi očitajo, da je izdala srbstvo, se podredila ameriškim zahtevam po izročitvi vojnih zločincev Mednarodnemu sodišču v Haagu. Verjetno je končno le spoznala, da v Bosni ne bo miru, da daytonskih sporazumov ne bo moč uresničiti, dokler Karadžiča in Mladiča ne bodo Srbi izročili pristojnim oblastem.

Besedni izbrubi in medsebojni napadi so že toliko naelektrili ozračje, da ni moč predvidevati, v kakšno smer se bo politični obračun usmeril. Albanizacija Republike srbske je vedno bližja, na Palah so pripravljene na vse, tudi na obnovitev vojne, tokrat bratomorne.

MIRO OPPELT

Na madridskem vrhu Atlantskega zaveznictva je, ko pišemo, padla zgodovinska odločitev o širitvi pakta na Vzvod. Slovenija bo ostala na pragu kot tudi Romunija. Navkljub prizadevanjem Francije, Italije in deveterice držav članic bo prevladala odločitev Združenih držav Amerike, Nemčije in Anglije, da se prvi krog širitve sklene pri Poljski, Češki in Madžarski. Objektivnih razlogov za odločitev vstopa Slovenije ni. Racionalno je torej stališče Francije in Italije, saj je s pristopom Madžarske nadvse logična vključitev Slovenije. Zdi se, da botruje Clintonovemu stališču predvsem problem stroškov ali bolje kako prepričati ameriški senat z obsežnejšimi stroški od predvidenih. Ameriška revija *Time*, ki je ta teden posvetila platnico širjenju zaveznictva, dobro nakazuje vprašanje, ki je za evropske pojme težko dojemljivo. Clinton je zaskrbljen glede faktorja o odgovorih na vprašanje: Slovenija? Kje je

NA PRAGU ZAVEZNIŠTVA

to? Takojšen vstop Slovenije bi torej le še kompliciral zahtevno predsednikovo prepričevanje senata, kjer je potrebna dvotretjinska večina za zeleno luč. Prepričevanje bo že tako zahtevno, saj bo treba prepričati ameriške politike, čemu širitev in predvsem novi stroški, ko se je groznja z Vzvodu znatno ošibila. V bistvu gre za planetarni pristop ameriške javnosti, v katerem Evropa zavzema le manjši del zanimanja. Ameriška uprava je tudi prepričana v aktivno sodelovanje Slovenije v partnerstvu še zlasti z zagotovili o pristopu v drugem krogu širitve. Londonski inštitut za strateške študije predvideva, da bo širitev Nata na 19 članic stala do sto milijard dolarjev v dvanajstih letih. Od tega bodo Združene države Amerike prispevale 35 milijard, ostalo bo na ramenih dosedanjih in novih članic. Združene države Amerike bodo letno potrošile do 200 milijonov dolarjev, nove članice 800 milijonov dolarjev, ostale članice zaveznictva pa milijardo dolarjev let-

K R A T K A

MARIJAN LOBODA NA OBISKU V TRSTU IN GORICI

V soboto, 5. t.m., je bil na obisku v Trstu in Gorici podpredsednik Slovenskega svetovnega kongresa in predsednik Zedinjene Slovenije v Argentini Marjan Loboda. Bil je gost SSK, SSO, Zadruga Goriška Mohorjeva in Novega glasa. Med pogovorom v Marjanišču na Opčinah je predstavnik naših zdomcev v Argentini približe spoznal slovensko manjšinsko stvarnost na Tržaškem, v Gorici pa si je ogledal Kulturni center Lojze Bratuž in še nekatere druge manjšinske postojanke. Z gostitelji se je pogovarjal predvsem o možnostih navezave tesnejših stikov med Slovenci v Italiji in Slovenci v Argentini.

TEDEN V ITALIJI

(NE)USPEHI PRODIJEVE VARČEVALNE POLITIKE

Italija si je skoro zagotovila pravico, da že v prvem krogu polnopravno vstopi v evropski monetarni sistem. To bo gotovo poplačalo premiera Prodi, ki se je od vsega začetka neznansko trudil obdržati Italijo v razredu prvih, če že ne najboljših članic Evropske zveze. Da je to dosegel, pa si prav ni pomišljal neusmiljeno priviti davčni vijak, ki je eden najbolj izjemalskih v Evropi. Posledica tega je bila manjša potrošnja,

kar je med drugim povzročilo zmanjšanje inflacije. Proizvodnja je začela naraščati, zunanji dolg pa je upadel. Vse dobro torej? Prodi je brez dvoma dosegel velik uspeh, toda njegovemu varčevanju ni videti konca, saj je jasno in glasno odgovoril guvernerju državne banke, ki ga je opozarjal, da je treba zmanjšati davčni pritisk in dati možnost podjetnikom, da investirajo svoja sredstva v nove obrate in tako ustvarijo nova delovna mesta. Toda varčevanja še dolgo ne bo konec. Rekordna ostaja notranja zadolžitev. Zmanjšalo se je samo naraščanje tega dolga, ki bo še dolgo bremenil državne izdatke, čeprav se je obrestna mera zmanjšala. Brezposelnost se ni prav nič zmanjšala. Dejstvo, da je podobno tudi v Franciji in Nemčiji, samo dokazuje, da je pojav splošnejši in da ga bo toliko težje odpravljati. Javna uprava je neučinkovita, kar dokazujejo tudi številni škandali in afere ter sleparije, ki se pojavljajo skoro vsak dan; boj proti davčni utaji pa je že vnaprej izgubljen. Ker varčevanja ne more biti konec, bo morala država zmanjšati stroške na socialnem področju. To terjajo tudi podjetniški krogi, ki bi poleg tega radi imeli proste roke z najemanjem in odslavljanjem delavcev, to se pravi s t.i. delovno mobilnostjo. Tu pa pridejo na dan sindikati, ki so do sedaj še kar potrpežljivo prenašali vladno varčevalno politiko. Korektore pokojninskemu sistemu, ki bi ne prizadele upokojencev, pa so možne le v minimalni meri. Karkoli si bodo izmislili, bo na škodo delavca in upokojenca. Zato lahko pričakujemo, da bo po poletnih počitnicah jesen toliko bolj vroča prav na področju odnosov med vlado, sindikati in delodajalci.

UREDNIKI IZSELJENSKIH GLASIL MED NAMI

V petek, 4. t.m., je naše kraje obiskala skupina urednikov izseljenskih glasil, ki jih je vodil predsednik slovenskega Pen kluba Marjan Kravos. Obisk v Sloveniji so izkoristili za kratek postanek tudi v Trstu, kjer so si najprej ogledali razstavo slik Lojzeta Spacala v galeriji Revoltella, nakar so si po mestnih ulicah ogledali zgradbe, ki so za slovensko manjšino v Italiji velikega pomena, kot sta bivši palači Narodnega doma in Ciril-Metodove šole pri Sv. Jakobu, kjer so se tudi srečali s predstavniki zamejskih medijev. Za omizje v sejni dvorani Primorskega dnevnika so sedli: iz Avstralijske Slovenian Review, Max Namestnik (*Novice Slovenskega kluba Perth*), Ivanka Bulovec (*Priloga SD Sydney v Glasu Slovenije*), Marjan Peršič (*Slovenia on Gold Coast*) in Ljenko Urbančič (*Glas Slovenije, Svobodni razgovori*); iz Združenih držav Amerike Corinne Leskovar (*Zarja The*

Dawn), Vida Košir (*Prosveta*), dr. Rudolph Susel (*Ameriška domovina Our Voice*) in Janez Nemeč (*Ameriški Slovenec*); iz Argentine dopisnik Glasa Slovenije Mirko Vasle ter Tine Debeljak (*Svobodna Slovenija*), iz Brazilijske Peter Slavec (*Novice pod lipo*), iz Kanade Nives Čorak (*Glasilo kanadskih Slovencev*), iz Švedske Adolf Golčman (*Naš glas*) ter iz Hrvaške Mladen Hanzlovsky (*Prijatelj*, Zagreb), Silvin Jerman (*Novi odmev*, Zagreb) in Boštjan Kordiš (*Planika*, Split). Iz zamejstva pa so bili prisotni gostitelj, poddirektor Primorskega dnevnika Tom Marc, Marij Maver za Mladiko, dr. Drago Legiša za Novi glas ter kulturni delavec Aleksij Pregarc. Gostje so dobili strnjeno informacijo o zgodovini in sedanjih problemih Primorskega dnevnika pa tudi drugih slovenskih medijev v deželi (Novi Glas in Mladika). Tako med srečanjem kot med kosilom v Miličevi domačiji v Zagradcu so si časnikarji iz zdornstva in zamejstva izmenjali mnenja, saj si oboji prizadevajo za isto: za ohranjanje narodne zavesti s pomočjo slovenske besede "na otoku sredi morja večinskega naroda". ED

S 1. STRANI

PROBLEMI SLOVENSKEGA ČASOPISJA...

V teh vrsticah smo hoteli osvetliti predvsem vprašanje slovenskega časopisja pri nas, ki je seveda med najbolj delikatnimi.

Problematika slovenskega časopisja gotovo zahteva resno obravnavo. Ko se v tem času večina javnega mnenja in organizacij (tudi krovnih) zavzema predvsem za pozitivno rešitev slovenskega dnevnika, moramo poudariti, da gre v enaki meri naša vztrajna borba za obranitev slovenskih tednikov oz. štirinajstodnevnikov, ki imajo tudi svoje probleme (oz. krize). V našem primeru bi še zlasti omenili (poleg našega tednika) beneški list *Dom*, ki zagovarja podobne duhovne vrednote kot mi. V skupnih prizadevanjih moramo zagotoviti obstoj in razvoj teh dragocenih časopisov, ki s slovensko besedo, s preda-

nostjo demokraciji in krščanskim načelom ter sožitju med narodi predstavljajo žive pričevalce tiskane besede v naši manjšinski skupnosti v Italiji. Podobno poslanstvo pa imata na Koroškem *Naš tednik* in verski list *Nedelja*. Vsa ta glasila morajo imeti zagotovljeno sedanost in prihodnost, in to za skupni blagor in dobrobit celotne naše narodne skupnosti v zamejstvu.

S 1. STRANI

NAŠA MANJŠINA ŠE ČAKA NA "HUMANO REŠITEV"...

Pomembne in obvezujoče so tudi bile besede, ki sta jih predsednik Scalfaro in podtajnik Fassino izustila v zvezi s slovensko manjšino v Italiji. Povedala sta namreč, da bo parlament še letos odobril globalni zaščitni zakon, saj je razprava že v teku. Pri tem ne bo posebnih težav, ker da sta večina in opozicija že dosegli sporazum o njegovi vsebini. Podtajnik Fassino je omenil izenačenje (parifikacijo) šolskega centra v Špetru, problem Glasbene matice, ki se ureja, in končno prizadevanja za odpravo krize Primorskega dnevnika. Oba italijanska predstavnika sta v tej zvezi dejala, da bo kmalu "odmrznjen" po zakonu predvideni prispevek (6 milijard) in da bo vlada posredovala za podelitev bančnega posojila slovenskemu dnevniku. S tem bi se moral dokončno rešiti problem nadaljnega izhajanja tega časnika.

V Ljubljani je seveda bil tudi govor o stanju italijanske manjšine v Sloveniji (in tudi na Hrvaškem). Za Italijane je,

kar kaže, temeljno vprašanje priznanja Unije Italijanov kot edine predstavnice celotne manjšine v obeh državah. Glavni tajnik Tremul je spet izjavil, kako je nujno, da Italija "odobri zakon o posebnem interesu" za italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem. Podtajnik Fassino je dejal, kako pričakuje, da bo to vprašanje urejeno v nekaj mesecih. Pri tem je omenil dogovor, ki sta ga bila pred kratkim sklenila Rim in Zagreb.

Uradni obisk predsednika Scalfara v Sloveniji seveda pozitivno ocenjujemo, saj je jasno, da so urejeni odnosi med sosednjima državama jamstvo za rešitev starih in novih vprašanj in tistih, ki nastajajo sproti. Dobri odnosi med sosedomi pa seveda morejo pospeševati ureditev manjšinskih vprašanj, če so v obeh državah maticah dobra volja in poštene nameni. Pri nas smo seveda še daleč od zadovoljive rešitve naših glavnih vprašanj. Dovolj je, če spomnimo, kako se nam šele z vlogami oziroma prizivi na sodno oblast posreči doseči javno priznanje nekaterih osnovnih manjšinskih pravic. Je to "človeška in ustrezná rešitev problemov," ki so nastali "v toku zgodovine," kot je dejal predsednik Scalfaro? Mislimo, da ne.

NOVI GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

GLAVNI UREDNIK: ANDREJ BRATUŽ
ODGOVORNI UREDNIK: DRAGO LEGIŠA
IZDAJATEL: ZADRUGA GORIŠKA MOHORJEVA, PREDSEDNIK DR. DAMJAN PAULIN
REGISTRIRAN NA SODIŠČU V GORICI 28.1.1949 POD ZAPOREDNO ŠTEVILKO 5
LOGOTIP, KONCEPT: KREA DESIGN AGENCY S.R.L. / GORICA
TISK: TISKARNA BUDIN / GORICA
NOVI GLAS JE ČLAN ZDRUŽENJA PERIODIČNEGA TISKA V ITALIJI - USPI
IN ZVEZE KATOLIŠKIH TEDNIKOV V ITALIJI - FISC
LETNA NAROČNINA: ITALIJA in SLOVENIJA 65.000,00
INOZEMSTVO 90.000 LIR, ZRAČNA POŠTA 120.000 LIR
POŠTNI TEKOČI RAČUN: 10647493
CENA OGLASOV: PO DOGOVORU

34170 GORICA, RIVA PIAZZUTTA 18

TEL 0481 / 533177

FAX 0481 / 536978

34133 TRST, ULICA DONIZETTI 3

TEL 040 / 365473

FAX 040 / 775419

RAST V VERI

DUHOVNA PRIPRAVA
NA JUBILEJNO LETO 2000VODIČ: EVANGELIST MARKO
DOPISNIK: ZVONE ŠTRUBELJZ JEZUSOM NA OBALI, V ČOLNU,
NA POTI IN V MESTU (7)PREŽIVITE PET MINUT Z BOŽJO BESEDO, PREBERITE
SI ŠESTO POGAVJE MARKOVEGA EVANGELIJA.
POTOVANJE V ČOLNU VAM BO BOLJ PRIJETNO!

Z Jezusom v čolnu ali kako rasti navzven

To, kar so učenci dobili od Jezusa, bodo oznanjali drugim. V tem bodo pravi "apostoli", kar pomeni, poslani. Poglejmo, kako se oznanilo Jezusovo blagovestno začetno širiti iz jedra, skupnosti dvanajstih zbranih ob Jezusu.

Jezus razpošlje dvanajstere kot bogate znotraj (prim. 6,7-12). Ničesar nimajo, s seboj vzamejo le popotno palico in sandale, in vendar imajo vse: oznanilo življenja, blagovest božjega kraljestva. Kot Jezus naj ljudi kličejo k spreobrnjenju vere v božje kraljestvo. Ljudem naj prinašajo mir in bolnikom zdravja. Bolne naj mazilijo in jim s tem povedo, da jih ima Bog rad.

Jezusovo oznanilo naleti na zapreke. V domačem Nazaretu Jezus naleti na popoln neuspeh, ker tam ne najde vere: "In čudil se je njihovi neveri" (6,6). Njegovo oznanilo je prišlo do Heroda, ki se je zato čutil ogroženega (prim. 6,4-29). Jezusov nastop interpretira kot skrivnostni bumerang svojega greha: "Janez, ki sem ga dal obglaviti, je vstal" (6,16). Nato Marko pripoveduje o smrti Janeza Krstnika in pčrta, da se je prostor za oznanjevanje Jezusovega oznanila s tem razširil; s smrtjo preroka, ki je Jezusu pripravljala pot, je prenehala njegova vloga.

Takoj zatem beremo poročilo o čudežni pomnožitvi kruha (6,30-44). Ob tem dogodku vabi Jezus apostole naj bodo odgovorni. Veli jim, naj oni nahranijo množico: "Dajte jim vi jesti" (6,37). Niso še izoblikovali, ne poznajo hrane, ki jo ljudje potrebujejo. Oznanjati bogastvo vere zahteva, da daješ "čudežno", brez vsake meje. Zato evangelist Marko sklene pripoved z besedami: "Vsi so jedli in se nasitili" (6,42).

Poročilo o Jezusovi hoji po vodi (prim. 6,45-52) dopolnjuje prejšnji dogodek. Marko hoče reči, da je Jezus naš pastir. Pokazal nam je tako ljubezen, da se iz nje lahko vsi hranimo. Zato se pripoved o Jezusovi hoji po vodi konča s pripombo: "Niso še razumeli dogodka s hlebi, kajti njihovo srce še ni bilo dovzetno" (6,52).

Odlomek o Jezusovi hoji po vodi je vstajenjski odlomek. Marku ne gre za biografsko razporeditev dogodkov, temveč za vzgojo v veri. Pripoved o hoji po vodi nam prikaže, kako so bili učenci po Jezusovi smrti nemočni. Vstali Jezus jim pravi: "Pogum! Jaz sem. Ne bojte se!" (6,50). Doživeti Jezusa v veri, preko smrti, pomeni srečati ga v kratkem nagovoru: "Ne bojte se! Jaz sem!" To je razlog, zaradi katerega evangelist Marko uvrsti ta vstajenjski dogodek na to mesto. To je isti Jezus, ki so ga učenci poznali, z vso svojo dobroto in ljubeznijo. Vedno jih je hranil. Doživljajo ga tudi preko brezna smrti. Jezus je pravi pastir, središče skupnosti in vsakega krščanskega občestva.

PAPEŽ O POČITNICAH

"SKRIBITE ZA
ZDRAVJE TELESA
IN DUHA!"

Sveti oče je minulo nedeljo po opoldanski molitvi na Trgu sv. Petra nagovoril vernike in v svojem govoru povedal nekaj misli o počitnikovanju in človeka vrednem obnašanju na počitnicah. Tudi sam je namreč ta teden odšel na oddih v Dolino Aoste, kjer ga je pričakala tišina njemu dragega gorskega sveta.

"Želim vam lepo nedeljo, lep teden in lepe počitnice!" je vse prisotne pozdravil. Pred odhodom v Les Combes, majhen kraj v občini Introd, kjer se bo sveti oče mudil do 19. julija, je mladim zaželel predvsem "zdrave počitnice".

"Vsi smo potrebni daljšega počitka, duhovnega, telesnega in duševnega in predvsem za tiste, ki živijo v mestih, je pomembno, da gredo za nekaj časa v naravo," je dejal papež. Spomnil se je vseh ljudi na svetu in še posebno tistih, ki nimajo nikdar možnosti, da bi odšli na počitnice, obolenih in revnih. Vsem, ki so zaposleni v raznih javnih službah, pa je naročil, naj skrbno pazijo, da bodo dobro delali, "ker so prav med počitnicami še toliko bolj pomembne nekatere javne službe". Vsem tistim, ki ne morejo na počitnice zaradi "starosti, zdravja, delovnih obveznosti ali drugih težav," je sveti oče zaželel "veliko razvedrila in prisotnosti prijateljev, lepih trenutkov"; zanje in za tiste, ki si počitnic ne morejo privoščiti, moramo imeti v tem času posebno skrb!

Na mlade se je papež obrnil z besedami: "Ne morem pozabiti vseh tistih, ki te dni opravljajo zrelostne izpite: njim že-

KATOLIŠKI IZOBRAŽENCI
IZ HRVAŠKE, AVSTRIJE, ITALIJE
IN SLOVENIJE NA POSVETU

"Dejansko ni res, da ni skupnih vrednot v demokraciji, saj demokracija sama sloni na pluralizmu in dostojanstvu človeka, dveh vrednotah torej. Na osnovi skupne baze lahko debatiramo, kaj je prav in kaj ni! Liberalizem pa možnost te debate zanika!... Resnica se lahko uveljavi le z lastno močjo. To pa se lahko uresniči le z javno, nacionalno debato. Če se vsem daje prav, se zaide v prazen relativizem, češ da je vse legitimno. To pa ni res!" je povedal dr. Stres.

"Demokracija brez vrednot ni demokracija, saj je prava demokracija zgrajena na vrednoti osebne svobode in človeškega dostojanstva, spoštovanja svobode vsakega posameznika!" je nadaljeval dr. Stres.

Sledil je izredno deloven dan, na katerem so katoliški izobraženci iz Hrvaške, Avstrije, Italije in Slovenije govorili o svetu vrednot in demokraciji, o krščanskih vrednotah, na katerih temeljijo vse moderne in visoko razvite demokracije Zahodne Evrope. Pokazalo se je, da si morajo katoliški izobraženci vsak dan znova izboriti svoje mesto v svetu in morajo odločno zagovarjati krščanske vrednote. Cerkev po II. vatikanskem koncilu namreč sprejema mnenje vsakega človeka, ker ga obravnava kot nosilca resnice. S tem Cerkev sprejema različnost drugače mislečih ljudi.

"Če ni nič res, potem lahko nekoga tudi prisiliš v nekaj! Zato ponavljam, da relativizem ogroža demokracijo in njene temelje. Demokracija je zavestna odločitev za vrednote. Zato, da si demokrat, ni treba biti skeptik! To je tisto, kar moramo katoličani danes povedati jasno in glasno! Če ni absolutnih moralnih vrednot, potem ne moremo zahtevati od nekoga, naj živi po moralnih načelih!" je bil prepričljiv dr. Anton Stres.

V soboto zvečer je daroval sveto mašo za udeležence srečanja ljubljanski nadškof dr. Franc Rode, ki je prisotne tudi nagovoril in podčrtal važnost demokracije, ki sloni na krščanskih temeljih.

Med različnimi posegi bi omenili predavanje Vinka O-

Pogled na zbrane v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani, v soboto, 5. julija.

šlaka, ki je govoril o vprašanju manjšin v luči vrednot. Po njegovem mnenju je vprašanje manjšin za kristjana ekumensko vprašanje: "Podobno, kakor je ekumenizem mogoče samo, če na neki globlji ravni v resnici obstaja ena sama vera vsega človeštva, tako je tudi sožitje kultur in jezikov možno samo, če na globlji ravni obstaja ena sama človeška kultura in en sam človeški jezik." Nadalje je Ošlak še dejal: "Jezikovni mir je mogoč samo med tistimi, ki se zavedo, da v resnici vsi ljudje na svetu govorimo en sam jezik - in da je treba tej globlji jezikovni enosti na nivoju zunanje razčlenjenosti dati tudi razpoznavno simbolično obliko, ki bo to globljo enost simbolizirala in klicala v življenje."

Sicer pa je srečanje katoliških izobražencev v Ljubljani tudi pokazalo, da so taka srečanja nujno potrebna tudi zato, da si katoliški izobraženci med seboj izmenjajo mnenja, saj živijo v različnih državah in govorijo različne jezike, pa vendar jih združujeta Resnica evangelija in pa dejstvo, da so v družbi kot kristjani zelo pomemben člen demokracije, ki ima svoje korenine v krščanstvu.

lim, da bi maturo opravili najbolje!" Med vrednotami, ki naj napolnijo z vsebino počitnice, je sveti oče omenil "druženje z drugimi na srčen način, zaradi prijateljstva in srečnih trenutkov." In prav mladim je naročil: "Ker poznam človeško naravo in družbeno pogojevanje, bi rad še posebno mladim predlagal, naj zdravo živijo med počitnicami, ki naj bodo zdrava zabava. Izogibajo naj se vsemu tistem, kar škoduje njihovemu zdravju in zdravju drugih. Če se človek ne drži teh pravil, se vrne s počitnic, ki nanj niso imele nobenega dobredelnega učinka. Zabava je koristna, a le če upoštevajo ljudje zdrava moralna načela in obenem spoštujejo svoje zdravje in drugih."

Sveti oče se je še zavzel, naj bodo počitnice pomembne "zato, da se človek znajde spet v harmoniji s sabo in s svojimi bližnjimi".

JUP

DEMOKRACIJA IN
VREDNOTE (1)

ANTON STRES

cipaciji in osvobojenju človeka nastaja iz močne zavesti o dostojanstvu vsake človeške osebe in ima torej izrazito moralne izvire. Zahodni ideal demokracije lahko namreč pojmuje kot zahtevo, ki izhaja iz temeljnih pogledov, ki sta jih izoblikovala o človeku krščanstvo in zahodni personalistični humanizem. Kajti zavest o človekovem dostojanstvu nujno zastavlja vprašanje, s kakšno pravico ljudje vladajo drug nad drugim.

Ta vprašanja se niso pojavila šele v novem času. Že pri sv. Avguštinu naletimo na klasično teološko in moralno vprašanje, kako je mogoče izvajati oblast nad soljudmi, ko je vendar Bog dal človeku oblast samo nad živalmi, ne pa nad njemu enakimi. "Bog noče, da bi razumno bitje, ki je ustvarjeno po njegovi podobi, gospodovalo nad drugimi, kakor nad nerazumnimi bitji; noče, da bi človek gospodoval nad človekom, temveč človek nad živaljo." (*Augustinus, De Civitate Dei XIX. 15*) V judovsko-krščanski religiozni perspektivi prevladuje stališče, da smo vsi ljudje po rojstvu in po dejstvu, da smo osebe, enaki in svobodni, ker smo vsi otroci istega Boga Očeta, vsi odrešeni po istem odrešitelskem delu Jezusa Kristusa in vsi določeni za isto dokončno odrešenje in slavo. Izvajanje oblasti nad ljudmi, ki so rojeni svobodni in enakopravni, nad ljudmi, ki so ustvarjeni po Božji podobi in so Božji otroci, je najprej teološko in moralno vprašanje. Iz tega miselnega ozadja je šele mogoče razumeti, zakaj je eden najvplivnejših teoretikov moderne demokracije J.-J. Rousseau zastavil vprašanje, kakšna bi morala biti oblika združenja in sožitja, da bi posamezniki v njej bili podrejeni samim sebi in s tem svobodni. (*Prim. J.-J. Rousseau, Du Contrat social I,6*) Če je človek nosilec neodtujljivega dostojanstva, sledi, da ne sme biti ponižan na raven sredstva, s katerim razpolagajo drugi za doseganje svojih ciljev.

DEMOKRACIJA IN
PERSONALISTIČNA
ANTROPOLOGIJA

Poleg teh krščanskih teoloških idejnih izhodišč ima demokracija tudi čisto antropološki izvir, natančneje rečeno, personalistični izvir. Tu je v ospredju ideja osebe kot moralnega subjekta. Moderna fenomenologija in filozofija dialoga, pa tudi personalistično usmerjeni nazori to še posebej poudarjajo. Človek kot oseba in moralni subjekt je svobodno bitje. Odločati se mora sam po svoji presoji. Ima svojo vest in svojo odgovornost. V tej moralnosti in bremenu odgovornosti je bistvo njegovega dostojanstva. Zato ne more biti prisiljen od zunaj k nobenemu ravnanju, ampak se mora svobodno od-

DEMOKRACIJA IN
KRŠČANSTVO KOT
RELIGIJA ČLOVEKOVEGA
DOSTOJANSTVA

Politična prizadevanja za demokratično državno ureditev so zgodovinsko povezana s prizadevanji za človekovo emancipacijo. Želja po eman-

"SPRAVA JE NAŠA ŽIVLJENJSKA NALOGA"

V nedeljo, 6. julija, je bila pod geslom *Vera bodi ti luč na Lajšah nad Cerknim* že tretje leto zapored pravna slovesnost.

Ob škofu Metodu Pirihiu so mašo darovali tisti duhovniki, ki so bili zaradi vere v zaporu, in drugi. Velika množica se je zbrala pri svetišču (nekdanjem skednju, kjer naj bi bilo sojenje nedolžnih), ki je bilo blagoslovljeno julija 1995 in je zgrajeno blizu brezna. Tam počivajo trupla štirinajstih domačinov, med njimi sta tudi cerkljanska kaplana Ludvik Sluga in Lado Piščanc.

Pri pravem bogoslužju sta bila navzoča tudi predsednik slovenskega parlamenta Janez Podobnik in podpredsednik vlade Marjan Podobnik. Ljudje so posedli po travi in v klopcah naravnega amfiteatra; za oltarjem sta bila križev pot, v ozadju skrivnostni, tihi, skoraj zločesti gozd z breznom. Spet je ta križev pot prehodil z njimi in nami vsi. Mož bolečin z daritvijo maše in besedo odrešenja, ki jo je kleno in stvarno podal škof Metod Pirihi. Nekateri so prisluhnili pripovedovanju udeleženca, ki mu ga je bil posredoval edini preživeli v grozljivem breznu. Gnali so 15 oseb z zvezanimi rokami; nad breznom se je moral vsak obrniti proti jami, nakar ga je Kajin ustrelil, da je zginil v globel. Bavcon se je sunkoma obrnil in butnil v rabilja, ki ga je kljub temu ustrelil skozi desno oko in uho. Padel je in v tisti grozi počakal na ugoden trenutek, da je lahko prilezel izpod trupel v črno noč in se rešil v Gorico, da je lahko sporočil rešnico. (ŽU)

IZ GOVORA ŠKOFA METODA PIRIHA

"Že nekaj let se zbiramo na tem svetem kraju. Posvečen je s trpljenjem in smrtjo 15 oz. 14 nedolžnih žrtev (...). Prišli smo sem kaj ne le zaradi njih, ki so tukaj prestali mučeniško smrt, ampak zaradi toliko drugih primorskih ljudi, ki so umrli podobne smrti in so njihove nepokopane kosti na mnogih krajih v naši škofiji. Naš shod določa napis na spomeniku pri breznu: Vsem žrtvam okupacije in revolucije

na Primorskem pred drugo svetovno vojno, med njo in po njej. Z vsem spoštovanjem se spominjamo tudi tistih, ki so bili z najboljšim namenom vključeni v vrste t.i. narodno-osvobodilne voje, saj moramo strogo razlikovati med vodstvom, ki je bilo v rokah partije, in med borci, ki so na Primorskem še toliko bolj šli v boj za osvoboditev izpod tujcev. Časi še niso dozoreli, prepričan pa sem, da bodo: potem ko bodo arhivariji in zgodovinarji naredili, kar morajo, po ustreznih izjavi parlamenta in po vsej simbolični poravnavi krivic. Tedaj bomo na Lajšah v polnosti obhajali vso vsebino, ki je zajeta v napisu na "zlomljenem drevesu" pri breznu. Takšnega spomenika in napisa, kot je na Lajšah, ni nikjer drugje v Sloveniji. V tem smislu je današnja spominska slovesnost: Cerkev je v službi sprave in to tudi v dejanjih dokazuje. Na spominskih ploščah so imena 15 žrtev z Lajš ter še posebej primorskih duhovnikov in bogoslovcev. Na podlagi knjige Palme mučeništva in osebnega pričevanja smo pripravili še drug seznam duhovnikov in bogoslovcev, katerih imena bodo v kratkem na tretji plošči. To so duhovniki: Ludvik Novak, Attilio Cormons, Mirko Vekjet, Placid Sancin, Janez Gnjezda, Franc Setničar in Valentin Pirec. Bogoslovci: Alojz Kete, Emil Kete in Ivan Tul ter redovna brata Andrej Reja in Jože Bric. Imenovani so bili ali doma na Primorskem ali so pri nas delovali ali pa so padli kot žrtve na naših tleh. (...)

V prvem berilu smo slišali, da so bili tisti, ki se jih danes spominjamo (tako piše na plošči ob imenih žrtev), "po sodbi ljudi sicer mučeni, a je njih upanje polno neumrljivosti". Zato naj moja današnja beseda izzveni v upanje, ki se krepri v krvi mučencev. Upanje, ki ne vara. Upanje, ki daje polet za življenje. Upanje, ki je polno nasprotje kulture smrti. Narod, ki ima toliko

mučencev, ne sme izumreti. Njihova kri ne vpije po maščevanju, ampak žari v upanju. Ker je velik del Primorske demografsko ogrožen, kličem v imenu prelite krvi vsem odgovornim: storite vse, kar je mogoče, da se začne stanje izboljševati. Popravite vse, kar je v tem oziru zagrešil socialistični sistem s svojo zgrešeno politiko podeželja. Kličem vsem možem in ženam, ki so sposobni posredovati življenja, naj bodo zanj odprti, naj bodo pogumni pri odločitvi za življenje, naj se ne bojijo otroškega joka in smeja. (...)

Moja druga beseda je sprava (...). Naša stalna življenjska naloga je sprava. Je stalno preseganje zla, ki izgoreva v Božjem odpuščanju. Žrtve vojne nam govorijo: Odpustite, kakor smo mi odpustili! Odpustite, da bo tudi vam odpuščeno! V srcu se prične. V kamrici človekovega srca, kjer je človek sam s svojim Bogom. (...) Tam se začno spletati vezi, ki delajo življenje čudovito: med prijatelji, sorodniki, sonarodnjaki in med vsemi, ki so predmet Božje ljubezni. Narodna sprava se začne v globini src, potem se prenese v življenje, kjer postane vidna in otipljiva. Narodna sprava ima sicer svojo podobo in zahteve, ki presegajo posameznika, toda če iz srca ne odpustimo vsak svojemu bratu, se ne bo nič zgodilo. Sprava na papirju je le en dokument več med tolikimi odvečnimi. (...)

Moja tretja današnja beseda je pripravljenost. (...) Ljudje, ki se jih danes spominjamo, so bili pripravljeni na srečanje z Bogom. O pobitih v Kočevskem Rogu in drugod so pretresljiva pričevanja: v smrt so šli pogosto pojoč verske pesmi in z rožnim vencem v rokah. Pripravljenost na srečanje z Bogom ne odvrača človeka od zanimanja za ta svet; nasprotno, stalno ga spodbuja k vsemu tistemu, kar Bog od človeka pričakuje, da v življenju uresniči. Na vseh področjih: v zasebnem in javnem življenju. Pripravljenost, o kateri govori Jezus, zbuja optimizem, veselje do življenja, življenjski polet, ustvarjalnost, odprtost za bližnjega in sploh dela življenje lepo. To pa še kako potrebuje naša mlada država Slovenija (...).

JULIJSKO OGNJIŠČE

Izšla je julijska številka Ognjišča, ki tokrat na naslovnici prinaša barvno fotografijo skupine mladih pri gorskem jezeru. Lučka piše v *Pismu meseca* o tem, kako težko je sprejeti fanta, ki ne veruje v Boga. Urednik Franc Bole se je v rubriki *Gost meseca* pogovoril s p. Polikarpom Brolihonom, provincialom slovenskih frančiškanov, ki je zastopal slovenske frančiškane na generalnem kapitlju v Assisiju. V rubriki *Vročna tema* se je Božo Rustja pogovoril s salezijanskim duhovnikom Martinom Liscom o delu z mladimi na ulici. V stalni in dobri rubriki *Ognjišča*, ki nosi na-

slov *Naši preizkušani*, se je Božo Rustja tokrat pogovoril z Manco Šinko, ki vodi v Zbiljah skupnost za drugačne z imenom Barka. Primož Krečič ima lepo rubriko *Jaz mislim tako* in v njej zbira misli mladitih. Tokrat je šel v Šturje pri Ajdovščini in mladi so mu govorili o svojih vzornikih. V *Obletnici meseca* je Silvester Čuk tokrat z besedo portretiral Janika Kersnika, čigar stoletnica smrti poteče prav 28. julija letos. Neutrudni Silvester Čuk je tokrat pripravil tudi lepo priložnost o človeškem srcu in o tem, kako moramo na ta pomembni človeški organ paziti. "Slovenski knjižni molj št. 1", kot radi Silvestra Čuka imenu-

jemo ljubitelji knjige, piše tudi o treh novih knjigah na slovenskem trgu, in sicer o knjigi *Po štirih, po dveh* Alenke Goljevšček, o knjigi Františka Benharta *Sijajni oblak ob reki* ter o knjigi Marka Sosiča *Balerina, balerina*. Julijska številka *Ognjišča* predstavlja tudi svetnike - nebeske zavetnike meseca julija: sv. Tomaža, sv. Elijo, sv. Krištofa in sv. Ano. Seveda so v tej številki tudi pisma mladitih in zgodbe življenja, veliko stalnih rubrik in običajno razvedrilo. Na zadnjih dveh straneh revije predstavlja Silvester Čuk novo cerkev sv. Ane v Bakovcih na levem bregu Mure. Kot vedno je za zelo prijetno grafično oblikovanje najbolj prodane in brane slovenske revije poskrbel Marko Čuk.

JUP

BESEDA ŽIVLJENJA

15. NAVADNA NEDELJA

SILVESTER ČUK

"Od Boga si nam poslan"

Prvi dve julijski nedelji sta že po stari navadi na Slovenskem nedelji novih maš. Letošnji "pridelek" je dokaj bogat, saj je novomašnikov po slovenskih župnijah nad trideset. Mislim, da veren slovenski človek nobene cerkvene pesmi - niti nežnih božičnih kakor tudi ne mogočnih velikonočnih - ne poje s takim ganotjem kot novomašno. "Novomašnik, bod' pozdravljen, od Boga si nam poslan, za duhovnika postavljen, med pastirje zveste zbran," opeva poslanstvo duhovnika med božjim ljudstvom Blaž Potočnik, ki je besedilo te pesmi napisal pred skoro stopetdesetimi leti, v času, ko je bilo gledanje na duhovnika bolj vzvišeno/spoštljivo. Vendar besede, ki jih je zapisal tedaj, v bistvu držijo še danes. Ljudstvo sprejema duhovnika kot božjega poslanca. Vsebina duhovnikovega življenja je, da v tej vlogi čim bolj posnema Velikega Duhovnika, ki ga je na zemljo poslal Oče. Onjem je apostol Peter, ko je v Cerkev sprejel prve pogane, dejal, da "ga je Bog mazilil s Svetim Duhom in z močjo; hodil je iz kraja v kraj ter delal dobra dela in ozdravljaval vse, ki so bili pod hudičevo oblastjo, zakaj Bog je bil z njim" (Apd 10,38).

Božja beseda današnje nedelje nam govori, kako Bog v vseh časih pošilja ljudem svoje poslance. Izbira, kogar sam hoče. Pokliče tistega, ki ni gluha za njegov glas. Da mu v usta svoje besede, ki so besede življenja, besede, ki ozdravljajo, besede, ki osvobajajo od hudičeve oblasti. V stari zavezi je Bog izvoljenemu ljudstvu pošiljal preroke, tudi če so bili na zunaj za to službo nepripravni kot pastir Amos. Bog gleda na srce. Zadnji prerok stare zaveze, Janez Krstnik, je pokazal Poslanega od Očeta. Kmalu po nastopu svoje službe popotnega učitelja je Jezus iz Nazareta okoli sebe zbiral učence, izmed njih izbral dvanajst ožjih sodelavcev, ki jim pravimo apostoli. To je grška beseda, ki pomeni "poslani".

Potem ko so bili nekaj časa v njegovi šoli - poslušali so njegov nauk, strmeli nad njegovimi čudeži, predvsem pa so občudovali njegovo osebnost -, je Učitelj sklenil, da jih pošlje "na prakso". Pater Albin Škrinjar si tale prizor predstavlja takole: "Jezus stoji tu, pred njim dvanajsteri apostoli. Veseli so, slovesno razpoloženi; sedaj odhajajo, da bodo oznanjali božji nauk kakor Jezus. Stojte pred Jezusom, pripravljene za pot, pa brez popotnih torb, brez denarja: po evangelistu Marku jim Jezus dovoljuje imeti palico za oporo na potovanju, ne pa kot orožje. Jezus razpošilja apostole zares kakor prave ubožce. Po dva in dva odhajajo od Jezusa. Spremlja jih Jezusova molitev." Sveti Avguštín je zapisal, da je Jezus razposlal apostole po dva in dva zato, ker je hotel s tem pokazati neločljivost obeh največjih zapovedi: ne more biti oznanjevalec božje besede nekdo, ki ne zna biti pozoren za človeka ob sebi.

V knjigi svojih spominov, napisanih v zaporu, pokojni ljubljanski pomožni škof Stanislav Lenič pripoveduje, kako je v njem vzklil duhovniški poklic. Seme je vsejala svetniška mati, ki je zelo mlada dotrpela. Da je pognalo rast, se zahvaljuje srčno dobremu duhovniku, kaplanu Mateju Tomazinu, ki je revnemu dečku postal drugi oče. Občudoval ga je, kako je reševal najrazličnejše prošnje ljudi, ki so prihajali k njemu v takšni ali drugačni stiski. "Name je to naredilo neizbriseno vtis za celo življenje in ravno to je bilo menda odločilno, ko sem se odločil za duhovniški poklic. Postati dobronik ubogemu preprostemu ljudstvu, ki si samo ne zna pomagati."

Od Boga poslani apostoli učijo predvsem s tem, kar je.

NOVI ZAGREBŠKI NADŠKOF IN DVE NOVI ŠKOFIJI NA HRVAŠKEM

V Zagrebu imajo novega nadškofa. Dosedanji nadškof kardinal Kuharić je bil upokojen. Star je namreč 78 let. Novi nadškof je msgr. Josip Bozanić, ki je star 48 let in je bil škof na otoku Krku. Papež Janez Pavel II. je na predlog

Hrvaške škofovske konference priznal Varaždin in Požege za sedeža novih škofij. Njunjo ozemlje je do zdaj pripadalo zagrebški nadškofiji. Škof v Varaždinu je postal 59-letni zagrebški pomožni škof msgr. Marko Culej, škof v Požegi pa profesor na Teološki fakulteti v Zagrebu dr. Antun Škvorčević. Po novem je na Hrvaškem 13 škofij.

LITERARNA NAGRADA

KRESNA ALI VOLČJA NOČ

KLARA KRAPEŽ

*Poslušaj,
kako ugašajo stopinje večera.
Narava,
odeta v nežni pajčolan
zasanjane lepote,
postaja mi
počasi drugi dom,
pravljica,
izklesana izven časa,
večnost, napolnjena z
ljubeznijo,
omama vonjaste sredice.*

Vlado Žabot

le takrat, ko jo ljudje sprejemajo, opazijo, se zaradi nje bogatijo. In pisateljevo ustvarjanje je takšna oblika darovanja, odpiranja drugim, da si vsekakor zasluži dostojen sprejem. Prav ideja o spodbujanju branja in prijaznejšega odnosa do knjige pa je bila glavni moto pri zasnovi te nagrade.

Volčje noči so roman za te čase, saj je po mnenju samega pisatelja osrednja tema tega dela temeljna vrednota naše civilizacije, torej ljubezen do bližnjega, brez katere utegnemo ostati v prihodnje, saj je vedno bolj primanjkuje. V to nastajajočo praznino, ki se je niti ne zavedamo dovolj, se čisto počasi vriva nekaj neznanega, pretečnega, nekaj - lahko bi imenovali tudi - volčjega. Količina tega je pisatelju uspelo prenesti v besede, na kaj nas je želel opozoriti, in kaj nam želi s knjigo dati, je seveda presoja vsakega posameznega bralca. Za pravo literaturo namreč ne moremo ponujati le enega, edino pravega odgovora. Zapisano govori samo zase, vsakemu izmed nas. Torej se moramo s knjigo srečati, jo prijeti v roke in prebrati, morda samo prelistati in tako le okusiti njeno notranost. Vse je pač odvisno od tega, ali jo sploh želimo

spoznati, odkriti njen svet. Morda je tudi to želja avtorjev, ki vsako leto pišejo nova dela. Pa ne zaradi morebitnih nagrad in hvale, bolj zaradi svoje senzibilnosti in želje, da nam povedo tisto, za kar sami čuti, da so poklicani. Ne smemo namreč pozabiti, da so knjige živa umetnost, a le z bralci, ki jih prebirajo.

XXXII. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 97

V parku Finžgarjevega doma na Opčinah (Narodna ulica 89) pri Trstu bodo od 5. do 7. septembra XXXII. študijski dnevi Draga 97.

Prvi dan bo ob 17. uri uvedel častnik *Doma* Giorgio Banchig s predavanjem na temo *50 let po podpisu mirovnega sporazuma*. Podal bo analizo položaja slovenske manjšine v Italiji; pregledal bo stanje predvsem v Benečiji, ocenil bo perspektive in odnose z Rimom in Ljubljano.

V soboto, 6. septembra, bo ob 16.30 govoril dr. Andrej Bajuk na temo *Slovenija v Evropskih integracijskih tokovih - Perspektive slovenskega vstopanja v Evropo pod vidikom modernizacije državne uprave in preobrazbe finančnega sistema*. Vzgoja za nove potrebe. Vloga civilne družbe in posameznika.

Tretji dan, v nedeljo, 7. septembra, pa bo ob 9. uri za vse udeležence najprej sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof Eugenio Govignani; nato bo ob 10.30 govoril Klaus Einspeler na temo *Zvoljeno ljudstvo in narodi v Sv. pismu*. Sv. pismo pravi, da je Izrael izvoljeno ljudstvo. Kaj to pomeni za Izraelove odnose do drugih narodov? Popoldan bo ob 16. uri dr. Andrej Capuder predstavil razmišljanje med evropskim in slovenskim prostotom *Enoumje 2000*. Kaj nam obeta prihodnost, ali bolj ali manj prisilni jopič, ali pa bolj ali manj razvidno svobodo?

VTISI OB KONCU II. ZAMEJSKEGA FESTIVALA AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

IVA KORŠIČ

FOTO KROMA

Priljučna, večno mlada muza Talija je po dvanajst dnevnem domovanju pod poletnim nebom in v objemu veličastnih krošenj lipe in kostanja zapustila očarljivi mavhinski trg. Na njem je ponovno zavlada tišina in nočne ptice lahko spet nemoteno obletavajo dvestoletni vaški zvonik. Neštetim gledalcem, ki so se kljub mrzlim, včasih oblačnim večerom, zgrinjali na prostranem trgu ali pa sedali nekoliko utesnjeni pod sicer veliki šotor, bodo še dolgo ostale v prijetnem spominu dobro oblikovane uprizoritve II. Zamejskega festivala amaterskih dramskih skupin.

Z veseljem lahko zatrdim, da se je neznatna, a drzna iskrica, ki se je pred nekaj leti utrnila skupinici gledaliških navdušencev - da bi v Mavhijnah priredili festival ljubiteljskih gledališč - spremenila v žareč, svetel plamen. V njegovem siju se je v zamejstvu (posebno na tržaških kraških tleh) z vsobohotnostjo prebudila neustavljiva želja po gledališkem ustvarjanju. Ravno festival je postal dragocena spodbuda in izziv za amaterske komedijante, ki se že vrsto let pojavljajo na naših odrih, pa tudi za tiste, ki so se združili in ustanovili skupine prav za ta lepi gledališki praznik. Ob njem je privrelo na dan veliko zanimanje za pristno domačo narečno govornico, za šege in navne vraže. To stikanje po domači, že skoraj pozabljeni narodni skrinji kaže, da ne samo starejši, a tudi mladi želijo bolj spoznati svoje korenine in se jih trdneje okleniti. Na te se pač moramo vsi oklepiti, če hočemo preživeti v teh razburljivih časih.

V tradicionalne ljudske igre, a tudi krajše prizore ali dialoge v sočnih kraških naravnih krajih je bilo vpletenih veliko

mladih igralcev. Ti so z občutenim navdušenjem in zagnanostjo oblikovali najrazličnejše like in se spretno sukali med večinoma dognanimi scenskim zamislami in domiselnimi rekviziti. Med štiriindvajsetimi predstavami, ki so se zvrstile na festivalu, jih je bilo kar devet takih, ki so jih odigrali otroci oz. šolska mladina. Najlepše je seveda zadehtel šopek igrice, ki so jih oblikovali najmlajši. Prav ti so pokazali zelo resen pristop do dramskega ustvarjanja. Dobro so se pripravili in se z naravno lahkotnostjo vživeli v svoje mikavne pravljice junake.

Večer za večerom (vseh nastopajočih je bilo okoli tristo) sta si sledili dve (štirikrat celo po tri) predstavi in vsem igram je publika pazljivo sledila in ob koncu izvajanj vsakič zadonel iskren aplavz. Ob teh lepih užitkih polnih doživljenj pa ne moremo mimo eksperimentalnega dela, ki je nekoliko skalilo praznično občutke. Tu mislimo na Verčeve lepljenke kosmatih poezij, pozvutih po gradivu treh zbirateljev. Delo (verže, ki so se gotovo porodili ob vinskih hlapih, ne moremo imeti za literaturo, čeprav so jih skočili znani pesniki) po svoji skrajno neokusni vsebini in prav takem odskrem prikazu nikakor ni sodilo na festival, namenjen širšemu krogu poslušalcev. Z njim bi se gospod Verč lahko ponašal v kaki zanikni beznici pred izprijenimi, zapitimi

dedci. Škoda, da je v tem režijskem poskusu nastopilo enajst mladih fantov in deklet, ki bi svoje odrske veščine nedvomno lahko bolje izrabili. Sicer pa so ostale igre popolnoma zasenčile ta odrski spodrsrlaj in sedaj, ko so ugasnile luči nad dogajanjem, lahko rečemo, da je manifestacija imela čudovit uspeh. Nad tem so organizatorji gotovo ponosni.

Članom Športnega kulturnega društva Cerovlje-Mavhinja in organizacijam, ki so jim priskočile na pomoč pri uredničenju teh gledaliških dni, naj gre iskrena pohvala za željo, da bi vsak nadaljnji festival bil še bolj zanimiv in bogat od minulega in bi le-ta postal resnično praznik vseh zamejskih gledališč. Pri tem upamo, da se bo tudi Goriška bolj zavzela zanj in ga podprla (letos sta sodelovali le dve otroško-mladinski skupini). Prav bi bilo, ko bi tudi poklicni gledalištniki (njihova odsotnost so pač vsi opazili!) s to stran meje zavzeto sledili festivalu. Na njem bi gotovo zasledili in odkrili kak igralski talent ali vsaj s svojo prisotnostjo nagradili trud amaterjev. Pri kritičnem ocenjevanju amaterskega dela namreč preradi pozabljamo, kaj se skriva za kulisami: nikdar poplačano garaško delo, mnogo večerov, posvečenih vajam, ponašljanju, izdelovanju scen...

7

ČETRTEK
10. JULIJA
1997

Hongkong spet kitajski (2)

JANKO JEŽ

Britanska vojska je že na začetku junija začela zapuščati Hongkong. Istočasno je prišlo na njeno mesto, v zapuščene vojašnice v Kawloonu nekaj stotin v civilne obleke preoblečenih kitajskih vojakov, ki so v dogovoru z britanskimi oblastmi pripravljali vse, kar je potrebno za nemoten prehod oblasti v kitajske roke. Zato je po mojem zares nesmiseln vik, ki so ga nekateri prizadeti zahodni krogi zagnali ob vesti, ki ga je uradno sporočila vlada v Pekingu, da bo 1. julija vkorakalo v Hongkong 4 tisoč vojakov kitajske armade v popolni bojni opremi, z najsodobnejšimi sredstvi kopenskega, pomorskega in zračnega vojskovanja. Mar ni kitajska dolžnost, da s svojo vojsko zamenja Britance, ki so Hongkong zapustili? Ali ni kitajska dolžnost, da s svojo vojsko skrbi za varnost hongkongskih prebivalcev in za njihovo kolklo, ki naj bi še dalje bogato valila?

Hongkonški domačini so na splošno zadovoljni z nastalo spremembo. Mirno so jo čakali in dočakali. Gre za preproste ljudi, ki so z malim zadovoljni, ki so pridni kot mravlje in ki veliko ne potrebujejo. So del ogromne države z ogromnim številom prebivalcev in z neizmernim še neizkoriščenim bogastvom. Kitajci so potrpežljivo in dosledno skrbeli za svoj razvoj tudi v najtežjih časih japonske zasedbe in nadoblasti. Ne pozabimo, da so tudi Kitajci imeli opravka z osjo Rim-Berlin-Tokio. Zato tudi lahko mirno sprejmemo kitajsko

vojsko, ki se je zmagovito vrnila v Hongkong, ki ga je kot premagana sila morala l. 1841 predati Britancem. Priznam, da je kitajsko načelo "ne delaj predolgih korakov" tudi za nas Slovence poučno, če hočemo doseči cilje, ki smo si jih postavili.

Z velikim zanimanjem sem sledil razvoju dogodkov v zvezi z usodo Hongkonga. Hongkong sem namreč pred dvajsetimi leti obiskal. Spoznal sem njegove kitajske domačine, ki sem jih začel deloma najprej pomilovati, nato pa ceniti. Pomiloval sem jih, ker so 150 let v popolnoma podrejeni vlogi kljubovali raznim ujмам in čakali na vstajenje, in to ne na vstajenje v novi bogati državi, temveč predvsem v osvobojeni domovini. Zato sem jih tudi začel ceniti.

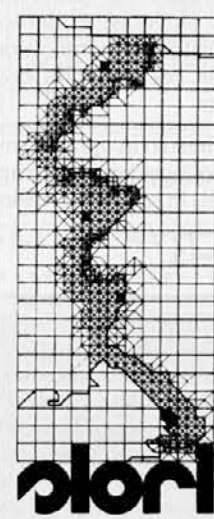
Hongkong sem obiskal februarja leta 1976 med skoraj enomesečnim letalskim izletom na krožni progi Trst, Zagreb, Beograd, Karachi (Pakistan), New Delhi (Indija), Bangkok (Tajska), Hongkong, Tokio (Japonska), Honolulu (Hawaii), San Francisco (Kalifornija - ZDA), Niagara (Kanada), Buffalo in New York (ZDA). Vrnitev je bila iz New Yorka mimo Labradorja nad Skandinavijo in severno Evropo nazaj v Beograd, Zagreb, Ljubljano in Trst. Izlet je organiziralo tržaško turistično podjetje Aurora. Cena 960.000 lir. Na razpolago smo imeli najboljše hotele. Potovali smo ves čas s istim letalom. Lahko si predstavljate, da je bil ta izlet za vse udeležence nekaj edinstvenega. Tudi v Hongkongu smo stanovali v dobrem hotelu. Na razpolago smo imeli najboljše turistične usluge. Z avtobusom smo si ogledali Victorio, potovali po predoru pod morsko gladino čez preliv na polotok Kowloon in si ogledali to izključno s kitajskim kmečkim prebivalstvom naseljeno ozemlje.

DAJJE

OBVESTILO ZA NATEČAJ

Slovenski raziskovalni inštitut je ustanovil sklad za nagrajevanje diplomskih nalog iz družboslovja, gospodarskih, pravnih in prostorskih ved, geografije in urejanja prostora, ki posredno ali neposredno zadevajo prisotnost Slovencev v Italiji.

Prednost bodo imeli kandidati pravnih in zgodovinskih ved, ki nameravajo osvetliti zapletene pravne vidike vaških srenj oziroma vaške skupne lastnine ter njihov nastanek in razvoj do današnjih dni. Prednostno bodo obravnavane tudi

diplomske naloge, ki bodo imele za predmet gospodarske razvojne možnosti obmejnega prostora v luči vključevanja Slovenije in še preostalega zaledja v Evropsko unijo.

Višina nagrad je od 1.000.000 do največ 2.000.000 lir.

Razpisna določila so na voljo na sedežu Slorija v Gorici ter v prostorih Narodne in študijske knjižnice v Trstu. Rok za predložitev prošenj poteče 15. julija 1997.

ZAMEJSKI FESTIVAL AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

IZREDEN USPEH DRUGEGA MAVHINJSKEGA FESTIVALA

ERIK DOLHAR

Nagrado občinstva prejela tradicionalna ljudska igra Teku je b'lo ambet u Bueršte v izvedbi dramske skupine PD Slovenec iz Boršta

V nedeljo, 6. t.m., se je z nagrajevanjem v Mavhinjah zaključil 2. zamejski festival amaterskih dramskih skupin, ki ga je izredno uspešno priredilo športno-kulturno društvo Cerovlje-Mavhinje pod pokroviteljstvom občine Devin-Nabrežina in v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, Svetom slovenskih organizacij in Primorskim dnevnikom, ob pomoči Združene kraške banke.

Predstave štiriindvajsetih zamejskih skupin, a tudi priložnostnih razstav domačih umetnikov, se je v dveh tednih na mavhinjskem trgu udeležilo na tisoče ljudi, kar je tak kulturni dosežek, kot ga pri nas že dolgo ne pomnimo. Nedeljskega podeljevanja nagrad in ponovitve igre, ki je prejela nagrado publike, se je verjetno udeležila največja množica ljudi (na sliki). V imenu domačega društva se je prav vsem, posebno številnemu občinstvu, pristrčno zahvalila Daria Gherlani, tržaški predsednik SSO Marij Maver pa je čestital uspehu tolikih skupin in udeležencem predstav, ki so le potrdili velik pomen festivala. V imenu strokovne komisije se je Igor Tuta zahvalil ZSKD za sodelovanje pri tem festivalu, ki je izrednega pomena tako za publiko kot za igralce. Največjo novost letošnje prireditve je predstavljala uvedba drugega, pokritega odra, ki je bil po dimenzijah enako velik kot tisti na trgu. Med pozitivne note je Tuta uvrstil prizanesljivost vremena, vedno večje število nastopajočih skupin, od katerih so mnoge igralce v svojem narečju, kar je hvalevredno. Negativno plat predstavlja odsotnost poklicnih igralcev, še zlasti Slovenskega stalnega gledališča, pa tudi skupin iz Slovenije. "Tretjič pa bo verjetno bolje," je še ocenil Tuta. Strokovna komisija, ki so jo na festivalu sestavljali Staška Albrecht (Postojna), Marij Čuk (RAI), Igor Gabrovec (Primorski dnevnik), Daria Gherlani (ŠKD Cerovlje-Mavhinje), Iva Korsič (Gorica), Anton Šepc (Postojna) in Igor Tuta (RAI), je bila pred težkim delom ocenjevanja posameznih predstav in podeljevanja nagrad in priznanj; skušala pa je upoštevati predvsem poštenost raznih ansamblov. Vse odločitve je žirija sprejela enoglasno.

Predstave so bile razdeljene v tri kategorije. Najprej **otroško-mladinske igre**: nagrado za najboljšo izvedbo je prejela igra *Zvezdica zaspanka* (dramska skupina SKD Primorec - Trebče, rež. Suzi Banti). Najboljša moška vloga: mali Ervin Taučer v vlogi sladoleдаря v omenjeni igrici.

Najboljša ženska vloga: Ivana Šolc - Jo v mladinski igri *Male dame*, izv. Slovenski oder Slovenske prosvete v Trstu. Najlepša scena: Salon Expon, izv. lutkovna skupina *Iskrice* nižje šole Ivan Trinko - Gorica, scena Hijacint Jussa in Mario Lepolji, rež. Ada Bačar in Luča-

Andreju Mervicu za vlogo Urške in Povodnega moža v igri *Moder si, Čebula*.

Posebna nagrada Primorskega dnevnika je šla tradicionalni ljudski igri Alda Nicolaja v priredbi in izvedbi Beneškega gledališča *Buogi možje*, rež. Marjan Bevk.

FOTO KROMA

na Budal. Najlepši kostumi (živali) so bili v igri *Tačkova sreča*, v izvedbi dramske skupine KD *Kraški dom*. Najboljša režija: Olga Lupinc za igro *Korenčkov palček*, v izvedbi mladinske lutkovne skupine *SKD Tabor* z Opčin. Najboljša glasba: Jasna Tuta v mladinski igri *Modra vrtnica*, izv. pedagoški licej A.M.Slomšek. Žirija je k predvidenim dodala še eno nagrado za najboljšo sceno, ki jo je prejela otroška igra *Gozdne živali prirejajo gostijo*, izv. otroški zbor KD Oton Župančič - Štandrež, rež. Ada Bačar.

Ekperimentalne igre: najboljša ženska vloga Suzy Banti v igri *Kaj bi bilo sonce brez ljudi...*, izv. dramska skupina *Metronom* KD V.Vodnik - Dolina. Najboljša moška vloga: Fabio Polojaz, upokojeni španski borec Miroslav Miro / *Compañero* Mirando v igri *Tierra, dentierra y libertad!*. Najlepša scena: že omenjena lepljenka poezij slovenskih tržaških pesnikov Čuka, Mermolje, Kravosa, Košute *Kaj bi bilo sonce brez ljudi...*. Najlepši kostumi: Bruna Antonič ob pomoči dramske skupine ŠKD Cerovlje-Mavhinje za igro *Moder si, Čebula*. Najboljša glasba: MoPZ Rdeča zvezda pod vodstvom Pije Cah za pesmi v priredbi Rada Miliča v igri *Iz take smo snovi kot s(r)anje*, izv. KD Rdeča zvezda Salež. Najboljša režija: *Tierra, dentierra y libertad!*, izv. Mala tržaška Kabaretna "Banda". Najboljša izvedba: že omenjena *Kaj bi bilo sonce brez ljudi...*, izbor poezij in režija Nerina Švab. Žirija je podelila tudi dve priznanji: za najboljšo žensko vlogo Sari Balde - socialna delavka E-vangelina / *Compañera* Pilar v igri *Tierra, dentierra y libertad!* ter za najboljšo žensko in moško vlogo Katji Legiša in

Tradicionalne ljudske igre: najboljša ženska vloga: Tatjana Turko in Ingrid Werk za vlogi Zite in Veronike v igri *Pod zvezdami*, izv. dramski odsek DK F.Prešeren - Boljunec. Najboljša moška vloga: Aljoša Terčon, ki se je dobro znašel v podajanju lika vaškega fanta Džovanina Žafrančka v Goldonijevi igri *Primorske zdrahe*, izv. dramska skupina KD Igo Gruden iz Nabrežine. Najboljši kostumi so bili v igri Gizele Budin Pegan *Priprava na zlato poroko*, izv. amaterska dramska skupina KD Rdeča zvezda - Salež, rež. Anton Petje. Najboljša scena: igralska skupina KD Igo Gruden je pod vodstvom Patrizie Ruzzier v igri *Primorske zdrahe* znala pravilno prikazati kraško okolje. Najboljša glasba: pevska zbor Slovenec Slavec in Boršt-Ricmanje pod vodstvom Danijela Grbca v igri *Teku je b'lo ambet u Bueršte...*, izv. PD Slovenec Boršt-Zabrežec. Najboljša režija: Maja Lapornik za *Primorske zdrahe* KD Igo Gruden iz Nabrežine. Najboljša izvedba: dramski odsek DK F. Prešeren - Boljunec za igro *Pod zvezdami*. Žirija je tudi za to kategorijo dodelila dve priznanji: za "vaški nastop" dramski skupini KD Rovte-Kolonkovec za igro *Jèn še smuà lete* ter za žensko vlogo Ivani Terčon - Betka v igri *Ana blana pupa*, izv. dramska skupina SKD Slavec Ricmanje-Log.

V Mavhinjah so vsak večer po predstavah nabirali posebne pole, na katerih so številni udeleženci glasovali predstave, ki so jim bile najbolj všeč. Iz končnega seštevka je izšlo, da je največ glasov in torej nagrado občinstva prejela tradicionalna ljudska igra *Teku je b'lo ambet u Bueršte* v izvedbi dramske skupine PD Slovenec iz Boršta, rež. Boža

Hrvatič, tako da so zadnji prizor iz te igre (pravda na sodišču), kot obljubljeni, tudi ponovili. Naj pri tej nagradi damo le, da je ni prejela tista igra, ki si jo je ogledalo največ ljudi (1. Primorske zdrahe, 2. Iz takšne smo snovi kot s(r)anje, 3. Moder si, Čebula itd.) ter da je veliko ljudi ogorčeno oddalo protestne pripombe na račun eksperimentalne Verčeve igre *Iz take smo snovi kot s(r)anje*, o kateri bomo podrobneje poročali v prihodnji številki NG.

DAROVI

ZA CERKEV v Ricmanjih darujeta Aleksander in Marina - Pulje - v spomin na pokojnega očeta Justa Kuret 100.000 lir.

FAUSTIA ULIVETTI - Ricmanje daruje v spomin na pokojnega očeta Jožeta 50.000 lir.

ZA KAPELO patra Leopolda pri Domju darujeta Aleksander in Barbara Mejak ob svoji poroki 100.000.

GLASBENA MATICA

HUDA FINANČNA STISKA

Ravnatelj Glasbene matice prof. Bogdan Kralj nam je poslal tiskovno sporočilo predsednika GM dr. Draga Štokes v zvezi z zadnjo sejo upravnega odbora GM.

Svojo redno sejo, ki je bila 30. junija t.l., je upravni odbor GM posvetil predvsem razpravi in odobritvi sanacijskega programa naše osrednje glasbene ustanove. S tem v zvezi je predsednik dr. Drago Štoka podal širše poročilo o vseh korakih, ki jih je v zadnjem času napravil upravni odbor GM tako pri obeh naših krovnih organizacijah (SKGZ in SSO) kot pri državni sekretarki pri Uradu za Slovene po svetu gospe Mihaeli Logar. Pri vseh sogovornikih je upravni odbor GM naletel na veliko razumevanje in solidarnost pri reševanju težkega finančnega stanja, v katerem se je znašel sedanji odbor GM. Gre za pasivo v letnem obračunu, ki se je nakopičila v zadnjih letih delovanja GM in kateri sedanji odbor GM ne more biti sam kos, ampak potrebuje pri reševanju tega finančnega problema ob sebi tako obe krovni organizaciji in matično državo Slovenijo kakor tudi občutljivost učnega in neučnega osebja GM.

S slednjim so predstavniki upravnega odbora imeli 26. junija t.l. daljši sestanek, na katerem je prišla do izraza pripravljenost profesorskega zbora in administrativnega

osebja GM za konkreten in čim manj boleč finančni poseg pri reševanju deficita GM.

Prav tako je upravni odbor GM izrazil svoje zadovoljstvo nad pripravljenostjo Urada za Slovene po svetu oz. slovenske vlade ter SKGZ in SSO, da po svojih močeh priskočijo na pomoč Glasbeni matici pri njenem izredno težkem finančnem stanju.

Po poročilu predsednika Štokes se je razvila daljša diskusija, v katero so posegli člani upravnega odbora GM Edmund Košuta, Janko Ban, Rudi Bartoloth, Miran Košuta, Vojko Lovriha, Marjan Breclj in ravnatelj šole GM Bogdan Kralj. V vseh posegih je prišla do izraza odločna volja, da bi kljub velikim težavam tudi v prihodnjem šolskem letu redno potekala šolski pouk in glasbena dejavnost v okviru redne koncertne sezone v pričakovanju vsaj delne rešitve problema, ko bo po zagotovilih ministra za šolstvo Berlinguerja glasbena šola GM postala avtonomna sekcija državnega konservatorija v Trstu.

V nadaljevanju se je ravnatelj Bogdan Kralj poročal o bogati dejavnosti šole ob ključku šolskega leta.

NABREŽINA / OB 100-LETNICI GODBE

VELIKO VAŠKO SLAVJE

Godbeno društvo "Nabrežina" 25. aprila letos (foto Sedmak)

Od petka dalje bo v Nabrežini zelo slovesno, saj proslavlja tamkajšnja godba 100-letnico delovanja. V počastitev temu častitljivemu jubileju in v dokaz vedno boljšega medsebojnega sodelovanja jim je sorodno domače športno društvo Sokol pripravilo praznik na odprtem igrišču v Nabrežini, kjer bo ob tej priložnosti tudi tradicionalna pokašnja domačih vin. Dobre glasbe, pristne kapljice, domačega prigrizka in veselega razpoloženja res ne bo manjkalo, zato vsi toplo vabljeni v Nabrežino! - ED

DRUŽINA ZLOBEC - stare Mi-lje daruje v zahvalo patru Leopoldu 50.000 lir.

ZA MARIJIN dom pri Sv. Ivanu v Trstu daruje M.Z. 100.000 lir.

V SPOMIN na Giorgiata Župančiča darujeta ob 10. obletnici smrti Grazia in Riketa.

ZA BEGUNSKE otroke v Ajdovščini daruje A.C. 50.000 lir.

ČESTITKE

Novi Glas čestita trem novopečenim doktorjem: 1. t.m. je na tržaški fakulteti sodobnih jezikov in književnosti diplomirala **Tanja Masten**, 4. t.m. pa sta na fakulteti političnih ved diplomirala **Lara Lupinc** (z odliko) in **Niko Golmac**.

OBVESTILA

FANTJE IZ POD GRMADE vabijo na svoj sedež v Devin torek, 15. t.m., ob 20.30, na družabni večer s petjem in glasbo.

ŠD SOKOL ob 100-letnici Godbenega društva Nabrežina vabi na pokašnja domačih vin. V petek, 11. t.m., ob 19. uri predstavitev brošure ob 100-letnici godbe. Ob 19.30 jubilejni koncert Godbenega društva Nabrežina in podelitev priznanj. Ob 21. uri ples z ansamblom Kvintet mi. Sobota, 12. t.m.: ob 17. uri nogometna tekma Godba Nabrežina-Godba Prosek, ob 19.30 koncert godbe *Medesani* iz Boretta (RE), ob 21. ure ples z ansamblom Zamejski kvintet. V nedeljo, 13. t.m., ob 16.30 sprevid godb s trga in kratek koncert vsake godbe; ob 21. ure ples z ansamblom Zamejski kvintet.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
UL. SV. FRANČIŠKA 20
TEL. 635954

TRŽAŠKA KNJIGARNA
OBVEŠČA STARŠE IN
DIJAKE, DA ŽE SPREJEMA
NAROČILA VSEH ŠOLSkih
UČBENIKOV IN VABI NA
OGLED KNJIŽNIH IN
DRUGIH NOVOSTI.

**PRAZNOVANJE SV. CIRILA
IN METODA NA VEJNI**

V SOBOTO, 5. JULIJA:
ob 11. uri, sv. maša
pred oltarjem sv. bratov.

V NEDELJO, 13. JULIJA:
ob 17.30, novomašno
slavje in duhovniške
obletnice: novomašnik
Zoran Zornik iz Bovca,
zlatomašnik g. Anton
Štrancar, župnik v
Podnanosu, p. Bogomir
Srebot iz Trsta, 40 let
mašništva.

ZAŽELENE SO NARODNE NOŠE

OB SPORNI RESOLUCIJI OBČINSKEGA SVETA

GORICA VČERAJ IN DANES

Pred kratkim je goriška desničarska občinska večina izglasovala resolucijo, s katero zavrača slovensko zakonsko zaščito po demokratičnih in evropskih merilih. Posebno pa je to žalostno poglavje v povojni zgodovini goriške občine, ki je dobrih trideset let prej v duhu konstruktivnega sožitja in spoštovanja manjšine ter morda tudi čezmejne sodelovanja igrala čisto drugo vlogo.

Od šestdesetih let dalje je na goriški občini vel drugačen veter. Takrat je slovenska stranka z lipovo vejico prvič uradno vstopila v levosredinsko večino in nato bolj ali manj vse tja do devetdesetih let v njej ostala. To pa ne iz kakih strankarskih interesov ali drugačnih egoizmov, ampak za kar se da aktivno prisotnost Slovencev v Gorici tudi na upravno-političnem področju. Že od vsega začetka so slovenski svetovalci skrbeli za stalno seznanjanje občinskega sveta in javnosti z našimi perečimi problemi. V ta namen so tudi redno postavljali poleg upravnih političnih vprašanj, interpelacije, predlagali resolucije o važnejših zadevah itd. Skoraj v vseh mandatih dobah so tako predlagali resolucije z zahtevo po zakonski zaščiti slovenske manj-

šine in na podlagi teh se je v svetu vedno razvila živahna debata. In v vseh primerih je vedno prodrila zdrava politična volja po naši zaščiti in občinski svet je tako stalno odobril resolucije slovenskih predstavnikov o tem za manjšino ključnem vprašanju. Vse to je tudi v širši javnosti imelo svoj odmev in gotovo dalo Gorici mesto prve odprte javne uprave od velikih občin naše dežele, ko npr. v Trstu ali v videmski pokrajini ni še bilo pravega posluha za tak odnos do manjšinskega vprašanja.

Danes smo na pragu tretjega tisočletja v aktivni fazi vedno večjega evropskega združevanja, ko bi morali nacionalizmi naravnost izginiti. Žal pa ni tako. In ko se bližamo vedno bolj letu 2001 - tisočletnici omembe Gorice - se lahko z grenkobo spomnimo na dokument takratnega cesarja Otona III., ki je prvi z uradno navedbo imena dokazal slovenski izvor Gorice! Da bi ne ostalo tako, ampak da bi Evropa narodov tudi na tem našem sončnem ozemlju ob Soči pometla z zatohlim šovinizmom in prekasila vso tu živečo skupnost z novim in prijateljskim duhom - to si lahko želimo.

- NEKDANJI GORIŠKI SVETOVALEC

BISERNA MAŠA V SOLKANU

Z leve: solkanski dekan Vinko Paljk, slavljenec g. Srebrnič, novogoriški župnik Gašper Rudolf

Na dan svojega mašniškega posvečenja (sv. Peter in Pavel) je v Solkanu, kjer preživlja že sedemnajsto leto delavni pokoj, obhajal 60-letnico zvestobe Kristusu in človeku g. Hermenegild Srebrnič. Za to priložnost je okrog sebe zbral nekatere svoje prijatelje duhovnike in vernike, ki so z njim povezani že vrsto let. Biserna maša bo ponovil 13. julija v Medani, kjer je 11.7. 1937 obhajal novo mašo.

Slavnostni pridigar je bil na biserni maši isti kot pri zlati maši - g. Gašper Rudolf. Slavljenčev poslanstvo je primerjal s poslanstvom apostola Petra, ki je strnjeno v pričevanju, da je Jezus "Kristus, Sin živega Boga". Temu pričevanju daje še večjo težo dejstvo, da ga je biseromašnik opravil in ga še opravlja sredi nasprotujočega javnega mnenja. G. Rudolf je tudi prikazal slavljenčevih sedem življenjskih postaj: Medano, Soča in Trento, Šempas, Izolo, Buko-

vico, Tomaj, Solkan. Biserna maša ni bila toliko obujanje spominov, ampak priložnost za živo sedanost, ki se je pokazala v doživljaju prazničnem bogoslužju in v iskreni prijateljski povezanosti bratske agape po maši. Solkanska župnijska skupnost je ob tej priložnosti na razne načine pokazala svojo veselo hvaležnost g. Hermanu, ki se kljub letom in večkratni bolehnosti tako rad razdaja bodisi s spovedovanjem kot z vsestransko pomočjo v župniji. Ob koncu bratskega skupnega veselja se je jubilat ob pogrnjeni mizi v župnišču zahvalil vsem in dodal: "Po dveh bisernih mašah v Solkanu (l. 1996 Alfred Jug, letos H. Srebrnič) je čas tudi za kako novo mašo. Če Bog da, se bo to zgodilo čez dve ali štiri leta."

Gospodu jubilantu iskreno čestitajo tudi Solkanci, ki živijo v Gorici, in uredništvo Novega glasa.

KH

GORIŠKI OBČINSKI SVET PROTI SLOVENSKI NARODNOSTNI SKUPNOSTI

V torek, 1. julija, je bila na dnevnem redu razprava o resoluciji proti zakonskemu predlogu poslanca Caverija o zaščitemu zakonu za slovensko narodnostno manjšino. Resolucijo je predložila svetovalska skupina Naprej Italija.

Kot je v svojem posegu povedal svetovalec Špacapan (na sliki), gre samo za predlog za zaščitemu zakon, in sicer za predlog, ki so ga skupno pripravile vse komponente slovenske narodne skupnosti. Obstajajo še drugi predlogi, med temi tudi tisti, ki ga je za stranko PDS predstavil parlamentarec naše dežele Di Bisceglie; ta predlog sicer ponavlja zahteve Caverijevega predloga, čeprav so nekatere točke formulirane v drugačni, bolj omiljeni obliki. Zanimivo bi bilo vedeti, katerega od obeh predlogov podpira senator

FOTO BUMBACA

Bratina. Prav zaradi tega, ker gre le za zakonski predlog, pa tudi zaradi tega, ker gre s postavitvijo te resolucije za jasen napad na slovensko narodno

manjšino, bi bilo boljše, če bi se občinski svet posvetil bolj pomembnim zadevam zlasti ekonomske narave, ki nujno zahtevajo odgovor.

V razpravi so prišli na dan običajni argumenti o privilegijih, ki jih že uživa naša skupnost, o tem, da smo najbolj zaščiteni manjšina v Evropi, o stroških za prevajalce ipd. Ker gre za teme, ki jih dobro poznamo, ni bilo težko odbiti take trditve, vendar za resno debato ni bilo pravega posluha.

V svojem posegu je Špacapan opozoril na standarde, ki jih je Evropska skupnost sprejela za narodnostne manjšine in po katerih se zgleduje Caverijev predlog; podčrtal je nadalje raven zaščite, ki jo uživa sicer maloštevilna italijanska skupnost v Sloveniji, in na dejstvo, da sta predstavnik narodnostnih skupnosti lahko celo vplivala na sestavo slo-

venske vlade. Pri tem je pomembna zajamčena zastopnost v izvoljenih organih. Poudaril je še, da imajo Nemci na Južnem Tirolskem in Francozi v Dolini Aoste že zagotovljene take in še večje pravice, ne da bi zaradi tega trpela suverenost države.

Zaščitemu zakonu za Slovence je obljubila sedanja vlada in po 50 letih obljub je sedaj kljub mednarodnim obvezam res čas, da do zakona pride.

V dolgi debati so se pokazala stališča raznih skupin, ki jih sicer že poznamo. Ker je na koncu prišlo do sprejema resolucije, je predstavnik SSK izjavil, da gre za hud napad proti manjšini; ker je za resolucijo volil tudi župan Gaetano Valenti, moramo to razumeti kot jasen dokaz, da je njegova politična linija naravnana proti Slovincem. Ker gre za stališče mestne uprave, bo SSK zadevo prikazala na mednarodnem prizorišču, predvsem v Novi Gorici in Ljubljani, po možnosti pa tudi v Bruslju, kjer sedi župan prikazuje mesto Gorico kot kraj sožitja in sodelovanja.

ZBOROVSKO TEKMOVANJE SEGHIZZI V GORICI

V sredo zvečer se je v Gorici zaključilo 36. mednarodno tekmovanje pevskih zborov C.A. Seghizzi. V veliki telovadni dvorani na Battistijevem trgu se je zvrstilo lepo število pevskih zborov in vokalnih skupin. Od Irske do Portugalske, od Rusije in Norveške v Evropi mimo Južne Afrike, Tajvana in Filipinov v Aziji, pa spet Venezuele v Latinski Ameriki. Tokrat smo med udeleženci pogrešali Slovenijo. To je sicer v žiriji predstavljal dirigent zborava Ave iz Ljubljane Andraž Hauptman. Slovensko vokalno stvarnost pa je letos zastopal ženski kvartet *Musica noster amor* iz Trsta.

Uvodni koncert je obsegal predvsem nastope v folklorni zborovski glasbi. Naslednje večere pa so nastopajoči izvajali polifonske skladbe, od re-

novih tudi zelo oddaljenih dežel. Tako ženski zbor iz Dublina (Irska), nato North West Youth Choir iz Južnoafriške republike, pa Akademski zbor iz Saratva v Rusiji, kitajski zbor iz Tajpeha (Tajvan) iz Azije, pa spet v Evropi Cantores Novae iz Sheffielda in Veliki Britaniji, dva skandinavski zbora (švedski in norveški), iz Azije pa še filipinski zbor iz Davao City. Res pravi mozaik narodov...

Do sedaj je znana samo proglašitev nagrad v polifonski zgodovinski kategoriji. Tu ni žirija podelila prve nagrade. Drugo mesto si je osvojil zbor s Tajvana (na sliki), tretjo Švedski, četrto pa norveški zbor.

Tekmovanje se je zaključilo v sredo, 9. t.m., zvečer s podelitvijo nagrad in z zaključnim koncertom nagrajenih zborov.

- POSLUŠALEC

FOTO BUMBACA

nesanse do moderne in sodobnosti. V svojih interpretacijah so v glavnem pokazali dobro umetniško raven, nekateri tudi zelo dobro. Vsak zbor je odpel po pet skladb, vokalne skupine pa so imele v tem prostu izbiro. Vseh rezultatov še nismo imeli, zato jih bomo objavili v prihodnji številki.

Med novostmi letošnje izdaje so bili nekateri zbori iz

EDI SKOK DRŽAVNI PRVAK

V soboto in nedeljo, 21. in 22. junija, sta v Bologni potekali tekmi na glinaste golobe v specialiteti *Fossa universale*. Med 230 udeleženci je bil tudi naš vaščan Edi Skok, doma iz Jazbin. Začel je v soboto z rezultatom 95 na 100 zadetkov in nadaljeval v nedeljo z 98 na 100 zadetkov; skupno 193 zadetkov na 200. Tako je zasedel prvo mesto in se izkazal za izrednega zmagovalca italijanskega državnega prvenstva. Poleg tega naslova je vedno v Bologni prejel mednarodno medaljo FITASC.

To ni njegova prva zmaga, saj je v svoji karieri že prejel celo vrsto odličij in priznanj. Lani se je npr. uvrstil na tretje mesto na državnih tekmah v Lonatu pri Gardskem jezeru. Po najnovejši zmagi smo ga doma vsi nestrno pričakali in mu pripravili presenečenje; hitro smo mu čestitali, mu podarili venec, prebrali nekaj verzov in se nato skupaj veselili v

družbi in ob glasbi. Edi Skok je postal državni prvak; tako ga je italijanska reprezentanca izbrala in ga vključila v državno ekipo, s katero je bil od 1. do 6. julija na svetovnem prvenstvu. Slovinci in še posebno Števerjanci smo lahko ponosni, da imamo med sabo mlade športnike s tako dobrimi in visokimi ambicijami. Ediju pa še enkrat čestitamo za dosežke in nestrno pričakujemo nadaljnje uspehe. Čestitkam se pridružuje tudi domače števerjansko društvo F.B. Sedej in mu želi še veliko uspehov v športu.

- LILIANA TERPIN

VOCE ISONTINA O PIŠČANCU IN SLUGI

Voce Isontina objavlja v številki z dne 21. junija članek z naslovom: *Zadeva Lada Piščanca, duhovnika in pesnika slovenskega ljudstva*. Članek g. Luigija Tavana oriše življenje Piščanca in njegovo pesnikovanje. Poroča, da je poleti 1942 prišel v Cerkev za kaplana tudi novomašnik Ludvik Sluga. Konec januarja 1944 so neopazno priprazili v Cerkev Nemci preko hribov iz Idrije, postrelili 47 učencev partizanske šole in se umaknili v Idrijo. Domači terenci so obtožili oba kaplana in 13 domačinov, da so oni bili povezani z Nemci. Obtožili so jih izdajstva in ob sodili na smrt. Ustrelili so jih na Lajšah 3.2.1944 ter vrgli v brezno. Sedaj lahko o tej tragediji berejo tudi italijanski bralci. Avtor dodaja: "Storili bi veliko krivico življenju in pričevanju obeh duhovnikov, če bi njuno usodo imeli le za tragičen političen zločin. Njuno življenje pričča o čistosti in moči pričevanja za Kristusa in za njegovo Cerkev med ljudstvom." Ob teh besedah g. Tavana bi dodal: ali niso te cerkijanske žrtve tudi pričevalci za Kristusa in njegovo Cerkev?

1897-1997
Posebne ugodnosti
ob
100-letnici

Ul. Carducci 49 - GORICA

NARODNO-ZABAVNA GLASBA ŠE ŽIVI!

VALENTINA HUMAR

V nedeljo zvečer je padel zastor na 27. festival narodno-zabavne glasbe Števerjan 1997. Zaključilo se je tridnevno tekmovanje prijavljenih skupin, povezano s praznovanjem.

Laufarji, najboljši ansambel letošnjega števerjanskega festivala (Foto Bumbaca)

Mladi člani društva Sedej in številni sodelavci-Števerjanci, ki rade volje priskočijo na pomoč ob festivalu, so v mesecu juniju poskrbeli za prizorišče festivala: napeljali so stalno razsvetlavo v Borovcih, postavili streho nad bufetom, ga opremili in pripravili oder. Tako so bili Borovci pripravljeni na sprejem 27. festivala.

V popoldanskih urah so v petek, 4. julija, prispeli v Števerjan prvi tekmovalci. Nastopilo je devet ansamblov od dvanajstih prijavljenih, ki so prišli iz Slovenije, eden pa s Tržaškega. Nastop se je začel ob 20.30 z dobrodoščilo in govorom predsednika društva Marka Terčiča, ki je predal besedo napovedovalcem letošnjega festivala. Po dveh letih premora nas je zopet razveselil Janez Dolinar, spremljala ga je Betka Šuhel, ki je v Števerjanu še nismo poznali, a nas je s svojo spontanostjo in prisrčnostjo res presenetila. Oba sta svojo nalogo izpeljala profesionalno, kar sta dokazala predvsem v trenutkih premorov, saj sta kar mimogrede "zaposlila" poslušalce s humorističnimi vložki. Drugi tekmovalni večer je bil v soboto, prav tako ob 20.30. Po uvodnih besedah tajnice društva Franke Padovan je nastopilo deset ansamblov, med katerimi so bili tudi domačini. Tako v petek kot v soboto so nastopajoči zaigrali tekmovalno pesem, ki je morala biti po pravih izvirna in prvič izvedena v Števerjanu, ter pesem iz zbirke narodnozabavnih uspešnic. Slednje je izbralo občinstvo med finalistami, ki so jo najlepše izvajali. To so bili Agronavti iz Brd, izvajali pa so skladbo *Po Brdih*, ki je vžgala občinstvo tudi zaradi izvirnega besedila v narečju avtorja Ludvika Zorzuta. Nagrada je bila vredna milijon lir, dobili pa so še pokal Briške gorske skupnosti.

Izmed 19 ansamblov je strokovna komisija za glasbo izbrala šest finalistov v petek in sedem v soboto. Člani ko-

misije za glasbo so bili: Franc Lačen s Ptuja, Vladimir Čadež iz Nove Gorice, Jože Burnik iz Škofje Loke, Tullio Možina iz Trsta, Florijan Lango in Lojze Hlede iz Števerjana, predsedoval jim je predsednik društva Marko Terčič. Ti strokovnjaki so podelili tudi ostale nagrade. Letos so jih zaslužili:

- Kvintet MI z Opčin (200.000 lir in pokal) kot najboljši debitantje na 27. festivalu za izvedbo pesmi *Prijatelji dragi* avtorjev Davida in Roberta Vidalića na besedilo Saše Martelanca;

- ansambel Bobri iz Brezovice na Dolenjskem za najboljši instrumentalni trio: nagrada je bila v višini 500.000 lir in pokal Mladinskega krožka F.B. Sedej, ki ga je podelil njegov predsednik Martin Drufovka;

- ansambel Kogras iz Spodnje Kungote za najboljši instrumentalni kvintet. Mladi Štajerci so izvajali *Pomladno polko* Bogdana Pahiča. Nagrada je enakovredna triu z razliko pokala, ki ga je Kograsu podelila Zveza slovenske katoliške prosvete;

- ansambel Zarja iz Trziča je tokrat zablestel v vokalnem duu in prejel zanj 700.000 lir ter pokal Občine Števerjan.

Ostaja nam "naj naj ansambel" festivala. Naziv najboljšega so si letos izborili Laufarji iz Cerknega. Prejeli so dva milijona lir in trofejo društva F.B. Sedej.

Avtorje tekmovalnih besedil je ocenjevala posebna komisija (prof. Franko Žerjal, Irma Rauh in Franke Padovan), ki je letos takole sklenila svoje odločitve: "Pesmi so tematsko in oblikovno zelo raznolike; glede na tekste, ki so bili poslani lansko leto, je viden porast v kvaliteti. Letos je kar nekaj prigodniških pesmi, ki se berejo, vendar pa je izmed poslanih pesmi najboljša pesem avtorja Ivana Sivca z naslovom *Na morskobali*. Pesem je lirsko izpovedna, jezikovno in oblikovno izdelana. Misel gradi in iz kitice v kitico stopnjuje občutje poletja in spominov, ki so ostali na mor-

ski obali." Nagrado je prejel prisotni avtor, ta je znašala 200.000 lir.

Poleg obeh komisij in nastopajočih so bili na festivalu tudi odgovorni za posamezne funkcije. Branko Terčič je urejeval razsvetlavo, Hijacint Juspa pa si je zamislil in izdelal zelo prefinjeno sceno. Na belem dnu je zarisal števerjansko cerkev, nad začrtanim gričkom pa je stal napis s slovenskimi barvami "Števerjan 97". Žal so letošnji tehniki za ozvočenje imeli zelo sitno nalogo. V soboto popoldne jim je namreč krepko nagajal dež, tako

Agronavti iz Brd (nagrada občinstva) z županom Corsijem (F. Bumbaca)

da so morali celotno aparaturu ojačevanja prenašati z Borovcev v Sedejevo dvorano in zopet ven. Lahko si predstavljate, koliko energije so morali vlagati, da so z vsemi skupinami opravili tonske vaje v nemogoče kratkem času! Niko Klanjšček in Igor Devetak, ki sta na festivalu že veterana, sta kljub vsemu ohranila mirne živce in skupaj z mešalnarsko mojstrom Micetom Karovom srečno izpeljala ozvočenje vse tri večere.

Kljub sobotnemu muhastemu vremenu je lahko festival potekal vse dneve na odprtem pod hladnimi borovimi drevesi. V Sedejevem domu je bila v tem času tudi razstava slik Vilme Zotti iz Štandreža, ki zbira cvetje, trave, veje, liste, jih suši in ustvarja kompozicije.

Med nedeljskim finalnim sporedom in razglasitvijo zmagovalcev smo gostovali Beneške fante, ki so se priljubili občinstvu z značilnimi beneškimi pesmimi. Ansambel ja najstarejša narodno-zabavna skupina na Slovenskem, letos praznuje 45-letnico neprekinjenega delovanja.

Društvo Sedej je ob festivalu uredilo tudi programsko knjižico, ki jo je izdala Zveza katoliške prosvete iz Gorice. Na 50 straneh so zbrani vsi podatki letošnjega festivala, objavljeni vsi dosedanj zmagovalci, brošuro pa bogatijo tudi slike nastopajočih ansamblov in skupin, ki delujejo v okviru društva.

Ob festivalu je deloval dobro založen buffet s specialitetami na žaru in tipično števerjansko kapljico. Za šankom so stregli mladi obrazi v zelenih festivalskih majicah, ki jih je pripravil mladinski krožek društva. Vse te pridne fante in dekleta ter može in žene moramo pohvaliti, ker so imeli polne roke dela. Ob buffetu je bil poseben prostor, namenjen tradicionalni razstavi briških vin, ki so jo omogočile briške kmetije od Dolenj do Dobrovega.

Festival je potekal vse tri dni zelo uspešno. Člani društva in sodelavci pa se lahko krepko oddahnemo. Po ponedeljkovem pospravljanju in čiščenju prireditvenega prostora pa si bomo privoščili, upamo, zaslužene počitnice, med katerimi si bomo nabrali in shranili dovolj moči ter energij, da bomo lahko tudi prihodnje leto pripravili vsaj tako lep festival, kot je bil letošnji, če že ne še lepšega!

TISOČ SLOVENCEV - TISOČ DAROV

ZA KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

Družine Ušaj 200.000; ob obletnici mašništva N.N. 300.000 lir.

Svoj prispevek lahko nakažete na uredništvu Novega glasa ali na tekoči račun št. 31276 na Kmečki banki.

DAROV

ZA SLOVENSKE misijonarje: N.N. ob obletnici mašništva 100.000 lir.

ZA MISIJON p. Kosa: druž. Kralj, Slivno 9, v spomin na sestro Rosando 150.000 lir.

OB OBLETNICI poroke Helka in Renato za cerkev na Vrhu 100.000, za skavte 100.000, za MIPZ Vrh sv. Mihaela 100.000; druž. Cotič, Poljana, v spomin na brata Dominika 100.000 lir.

ZA MePZ Rupa-Peč: Jolanda Pahor, Fara, 50.000 lir.

ZA NOVO cerkev na Palkišču: MePZ Rupa-Peč 50.000 lir.

OBVESTILA

MePZ ŠTANDREŽ vabi na izlet v Prago od 27. do 31. avgusta. Za informacije tel. 21434, 21455 ali 533177.

SLOVENSKI CENTER za glasbeno vzgojo Emil Komel sporoča, da je poletni urnik tajništva za mesec julij vsak dan, razen sobote in praznikov, od 9. do 13. ure. V tem času lahko učenci potrdijo vpis za prihodnje šolsko leto. Vpisovanje se bo nadaljevalo tudi po poletnem premoru, in sicer od 25. avgusta dalje.

Mirjam Radinja

vabi prijatelje in znance na otvoritev nove trgovine

TEMPO DI MAGLIA

ul. Battisti 28
v Gradišču ob Soči
v nedeljo, 13. julija 1997,
ob 18.30.

NA TRŽAŠKI UNIVERZI
JE Z ODLIKO
DOKTORIRAL
IZ FILOZOFIJE
JAN BEDNARICH

Čestitajo mu brat
in starši.

GLASBENA MATICA - GORICA

PREDVPISOVANJE V ŠOLSKO LETO 1997/98

VSE POTREBNE INFORMACIJE DOBITE NA TAJNIŠTVU ŠOLE V GORICI, UL. DELLA CROCE 3, DO VKLJUČNO 15. JULIJA 1997. URNIK: OD PONEDELJKA DO PETKA, OD 10. DO 12. URE.

NOV BALINARSKI CENTER V ŠTANDREŽU

tanoviti klub bodisi amaterskega kakor tekmovalnega značaja. Želja je bila tudi pritegniti k balinanju ženske predstavnice, ki bi se zanimala za to športno panogo. Balinarski klub je bil uradno ustanovljen 19.4.1988 in je dobil ime *Balinarski klub Mak Club bocciolo*. Ker v Štandrežu ni imel balinarskega igrišča, so si člani že od vsega začetka prizadevali, da bi do njega prišlo. S pomočjo vaške rajonske konzulte in s prostovoljnimi delom

članov Mak-a so se 1.2.1990 začela dela za izgradnjo dveh balinarskih stez za občinsko telovadnico v Štandrežu. Po dograditvi stez so člani kluba - vedno ob podpori rajonske konzulte - začeli še z gradnjo objekta za slačilnico in urad in ga letos dogradili ter opremili.

Vabljeni ste na otvoritev balinarskega centra, ki bo v **soboto, 12. julija, ob 20.30** v prostoru za občinsko telovadnico. Skupno bosta pela zborava O. Župančič in MePZ Štandrež, sledili bodo blagoslov, govor predsednika rajonskega sveta Štandrež (Božidar Tabaj), opis dejavnosti BK - CB Mak (predsednik Danilo Peterin), družabnost.

DR

"BENEŠKI FANTJE" V ŠTEVERJANU / ANTON BIRTIČ

"GOJIMO IN LJUBIMO DOMAČO GLASBO"

ERIKA JAZBAR

Med Borovci v Števerjanu so v nedeljo nagradili ansamble, ki so sodelovali na 27. Festivalu narodno-zabavne glasbe. Na zaključnem večeru so nastopali kot častni gostje Beneški fantje, skupina pod vodstvom Antona Birtiča. Priložnost je bila še posebno slovesna, saj praznuje letos beneški ansambel 45-letnico svojega delovanja in je tako najstarejša tovrstna skupina na Slovenskem. Ustanovitelja, pisca besedil in glasbe ter učitelja harmonike Antona Birtiča smo zaprosili za krajši pogovor.

Gospod Birtič, najprej nam povejte, kako je ansambel Beneški fantje nastal.

Ansambel je nastal v letih 1950-57, ko je bila na radiu Ljubljana redna tedenska oddaja z naslovom *Oddaja za beneške Slovence*. Na tej oddaji sem sodeloval od vsega začetka. Takrat sem ustanovil ansambel. Moja želja je bila, da bi se omenjena oddaja širila med beneške Slovence, da bi pristna beneška glasba, ki smo jo izvajali po radiu, prišla v vse njihove domove. V ta namen sem najprej sam igral na harmoniko, nato smo dodali še kitaro in bas, nazadnje smo k ansamblu povabili še dva pevca. Tako sestavljeno zasedbo smo poimenovali *Beneški fantje*, ker smo igrali za beneške Slovence in ker sem nazadnje sam Benečan, doma v Nadiških dolinah, točneje iz vasi Mečana.

Kot ansambel ste veliko gostovali. Katere pa so specifične značilnosti Vašega delovanja in glasbe?

Kot ansambel smo gostovali vseh vsebinsko; nastopali smo predvsem po Sloveniji in po Italiji, bili pa smo velikokrat tudi na tujem. Moram priznati, da smo bili povsod dobro sprejeti, čutili smo ljubezen občinstva do našega ansambla: od Prekmurja do Primorske, Štajerske, Dolenjske, povsod so bili z našo glasbo zelo zadovoljni. Mislim, da smo vedno tako lepo sprejeti pri ljudeh, ker gojimo in ljubimo domačo glasbo in melodijo. Od vsega začetka smo se odločili za beneško in širšo slovensko domačo pesem; v ta namen sem sam priredil tudi veliko tekstov za beneško publiko. Naše pesmi so slonele in slonijo še danes na bogati tradiciji beneške zemlje, predstavljajo probleme in veselja naše manjšine na Videmskem, ki čaka oz. upa v pravice, ki nam jih naša uradna država Italija obljublja čez sto let. Naša želja je, da bi lahko še naprej razvijali domačo glasbo in tako prepričali tudi druge beneške glasbenike, da bi jo najprej vzljubili in nato sami gojili.

V teh desetletjih našega delovanja smo posneli tudi nekaj kaset in plošč pri tedanji tvrdki Jugoton Zagreb, ki nas je povabila k sodelovanju. Kasete so imele velik uspeh, širile so se predvsem v svet in inozemstvo, kjer so živeli in živijo številni beneški izseljenci; kmalu so pošle. Leta 1966 je izšla tudi publikacija z naslovom *Zbirka beneških pesmi*.

Kateri so Vaši načrti po 45 letih neprekinjenega delovanja?

V načrtu imamo še naprej nastope in gostovanja, vendar iskreno ne vem, še za koliko časa, saj imam preko sedemdeset let. Seveda bom naredil vse mogoče, da bom lahko še naprej deloval. Rad imam svoje ljudi, Beneško Slovenijo, rad imam Slovence in vse, ki so nas tako ljubeznivo spremljali vseh 45 let. Zahvaljujem se jim za njihovo toplo srce. Upamo, da bomo v prihodnje

še veliko naredili, obljubljam pa ne morem ničesar.

Kaj pomeni za Vas in Vaš ansambel nastopati kot častni gost na Festivalu narodno-zabavne glasbe v Števerjanu?

Gostovanje v tej obliki v Števerjanu je za naš ansambel res velika čast. Ne nazadnje pa moram povedati, da imata vendar Benečija in Števerjan oz. Goriška mnogo skupnih in sličnih problemov in zahtev kot področje, na katerem živi etnična manjšina seveda. Ko pridem v Števerjan, pa me razveseli dejstvo, da se na tem festivalu družijo ljudje z obeh strani meje, kar lahko prispeva samo k zblizevanju obeh držav in k prijateljstvu, ki je edina možna pot za dostojno obmejno življenje.

Hvala za pogovor.

TROMEJA / ZOI 2006

PODPIS POGODBE O SKUPNI KANDIDATURI

Italijanski olimpijski komite je ne bo podprl.

V četrtek, 3. l.m., so v Celovcu visoki politični predstavniki Koroške, Slovenije in F-Jk. Le-ti so se po podpisu skupne pogodbe v Celovcu podali še na ogled tekmovalnih prizorišč v Bad Kleinkirchheimu, Kranjski gori in na Trbižu. Cilj tristranskega srečanja

na tromeji Avstrija-Slovenija-Italija leta 2006. Pogodbo so podpisali koroški deželni glavar Christof Zernatto, predsednik koroškega komiteja za kandidaturu ZOI 2006 in deželni referent za šport Michael Ausserwinkler, slovenski podsekretar v ministrstvu za šport Marko Trskan ter predsednik dežele Furlanije-Juljske krajine Giancarlo Cruder. Podpis pogodbe v zrcalni dvorani vladnega poslopja naj bi bil znak prebivalcem v prostoru Alpe Jadran in prek njega, da uživa kandidatura "Iger brez meja", kot so jih preimenovali, veliko podporo pri najvišjih

političnih predstavnikov Koroške, Slovenije in F-Jk. Le-ti so se po podpisu skupne pogodbe v Celovcu podali še na ogled tekmovalnih prizorišč v Bad Kleinkirchheimu, Kranjski gori in na Trbižu. Cilj tristranskega srečanja na tromeji Avstrija-Slovenija-Italija leta 2006. Pogodbo so podpisali koroški deželni glavar Christof Zernatto, predsednik koroškega komiteja za kandidaturu ZOI 2006 in deželni referent za šport Michael Ausserwinkler, slovenski podsekretar v ministrstvu za šport Marko Trskan ter predsednik dežele Furlanije-Juljske krajine Giancarlo Cruder. Podpis pogodbe v zrcalni dvorani vladnega poslopja naj bi bil znak prebivalcem v prostoru Alpe Jadran in prek njega, da uživa kandidatura "Iger brez meja", kot so jih preimenovali, veliko podporo pri najvišjih

ED

VEČ TISOČ SLOVENCEV V RIBNICI

SREČANJE V MOJI DEŽELI

MARJANA REMIAŠ

ter narodno zabavni ansambel Franca Miheliča.

Večerne ure so tako na Dolenjskem - organizatorji ocenjujejo, da se je v Ribnici zbralo nad 5000 izseljencev - izkoristili za ples in petje, saj je v kulturnem programu nastopil tudi Vlado Kreslin z Malimi bogovi in Beltiško bando.

Letošnji piknik ali srečanje v moji deželi si bodo najbolj zapomnili slovenski izseljenci iz Severne Amerike; le teh je prišlo v letošnjem poletju v Slovenijo največ, pa tudi iz Argentine in Avstralije. Posebej za slovenske izseljence iz Argen-

tine in celotne Južne Amerike je na srečanju v Ribnici zapel Alberto Gregorič.

Na slovenski izseljenski matici - srečanju v Ribnici so se pridružili njen predsednik dr. Janez Bogataj, tajnik Janez Rogelj in urednik *Rodne grude*, revije za Slovence po svetu, Jože Prešeren - so prepričani, da bo matica v prihodnje s svojimi pobudami in idejami za sodelovanje, dosegla tudi vse Slovence, ki živijo za domačo mejo.

ČETRTI TABOR SLOVENCEV PO SVETU

MARIJA PRIMC

V Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani je v soboto, 28. junija, potekal četrti tabor Slovencev po svetu, ki ga je organiziralo Izseljensko društvo *Slovenija v svetu*. Namen vsakoletnih taborov je medsebojno povezovanje Slovencev po svetu z matično domovino in obravnavanje odprtih vprašanj izseljenstva. Na lanskem taboru so ugotavljali vzroke, zaradi katerih se Slovenci po svetu ne vračajo v domovino. Na letošnjem pa so naredili korak dlje, ko so govorili o predlogih za splošni zakon o Slovencih po svetu ter pravicah in dolžnostih le-teh in države Slovenije. V ta namen so povabili predstavniki

ke Slovencev po svetu ter predstavnike civilne družbe, da bi skupaj našli rešitev za prihodnje ureditev statusa izseljencev.

Uvod v četrti tabor Slovencev po svetu je bila maša, ki jo je v kapeli Zavoda sv. Stanislava daroval skupaj s somaševalci ljubljanski škof in slovenski metropolit dr. Franc Rode. V svoji pridigi je naravno zavest Slovencev, ki je zelo šibka, primerjal z zavestjo Abrahamovih sinov.

Pri okrogli mizi so sodelovali med drugimi dr. Jože Bernik iz ZDA, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, dr. Božidar Fink iz Argentine, predstavnik Zedinjene

STRAN 14

IZ BELGIJE

ZAKLJUČNI VEČER DOPOLNILNEGA POUKA V MAASMECHELNU

POLDE CVERLE

V Maasmechelnu, kjer poteka dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture že peto leto zapored, se je tudi šolsko leto 1996/97 končalo kar uspešno. V sredo, 25. junija, je bil zaključni poučni sestanek, ki je potekal sproščeno. Ogladali smo si tudi videokasete o slovenskih cerkvah in samostanih. Nato smo se pogovorili o pouku in programu za naslednje šolsko leto, ki se bo začel 3. septembra. Nekateri učenci iz začetne skupine so presenetili, ko so sproščeno izvajali kratko predstavitev igrice *Rdeča kapica* in tako dokazali svoje znanje slovenskega jezika. Na koncu smo devetnajstim najbolj zvestim učencem lahko podelili zaslužen potrdilo. Med njimi so lahko bili zelo ponosni štirje učenci v nadaljevalni skupini - tisti, ki niso slovenskega rodu in so dosegli visoko oceno.

Na podoben način je dopolnilni pouk slovenskega jezika uspešno potekal tudi v naših drugih oddelkih, kot so Luksemburg in Aumetz, Bruselj in drugi centri v Valoniji, Landgraaf in Heerlen. Obeta

se nam še veliko šolskih let, ker v Beneluxu še naprej raste zanimanje za pouk slovenskega jezika. V krajih, kjer do danes še ni bilo pouka, se Slovenci pogovarjajo, kako bi prišli do realizacije tega. Septembra se bo začel pouk v severni Nizozemski.

**DELEGACIJA OBČINE
MAASMECHELEN V
ŠKOFJI LOKI**

Od 27. do 30. junija je bila manjša delegacija občine Maasmechelen s koordinatorjem Jefom Albrechtsom na obisku v Škofji Loki. Vabil jih je tamkajšnji župan Igor Draksler ob osrednjem praznovanju 1000-letnega obstoja mesta, ki je bilo v 29. junija. Od jutra do večera so bile kulturne prireditve in tudi sprejem gostov na občini. Poglobile so se medsebojne vezi. V pripravi na gostovanje folklorne skupine Tehnik na 37. Slovenskem dnevu v Maasmechelnu pri slovenskem društvu Slomšek oktobra meseca t.l. so bili razni pogovori z občinskimi predstavniki področij.

Tako poteka pobratenje med občinama v pravo smer, čeprav še niso uradno podpisali medsebojne listine s protokolom oz. prisega o pobratenu. Takoj po obisku pa so na naslednjem sestanku občinskega urada v Maasmechelnu že sprejeli uradni sklep, v katerem je občinski urad konkretno sprejel načrt in podpisal željo, da se bo občina pobratila s Škofjo Loko, kar je že prvi uradni in javni korak. Ko bodo to storili tudi v Škofji Loki, bo pot odprta za končen podpis medsebojnega protokola.

**SLOVENSKI
DRŽAVNI PRAZNIK
V BRUSLJU**

V četrtek, 26. junija, je veleposlaništvo RS v Bruslju vabilo goste na svečani sprejem ob šesti obletnici samostojne države Slovenije. Sprejem je bil v zgodovinsko zanimivi gotični dvorani mestne hiše v središču Bruslja. Veleposlanik RS Jaša L. Zlobec in soproga sta pozdravila številne veleposlanike in druge diplomatske sodelavce v Belgiji, razne druge visoke goste iz belgijskih gospodarskih in političnih krogov ter številne predstavnike in sodelavce slovenskih društev. - PC

SLOVENIJA SE PRILAGAJA EVROPSKIM MERILOM O KRAJEVNI SAMOUPRAVI

MARJAN DROBEŽ

V Sloveniji občine kot temeljni organi krajevne samouprave še niso dokončno oblikovane, kar seveda povzroča različne težave pri njihovem delovanju. Sedanji zakon o lokalni samoupravi premalo upošteva ustavo, je sploh nejasen ter tudi v neskladju z Evropsko listino o lokalni samoupravi, ki jo je Slovenija sicer ratificirala, toda je ne izvaja. Ustava določa, da je samo občina oblika lokalne samouprave. Namesto uresničevanja in upoštevanja te ustavne določbe pa se je marsikje vmešala politika, ki je uspela uveljaviti svoja merila in zahteve o številu in velikosti posameznih občin. Ustavni sodnik Peter Jambrek je pred dnevi v daljšem članku, objavljenem v *Novi reviji*, opozoril, da "je bila z velikimi mukami in prizadevanji ustavnega sodišča, sicer formalno, to je z ustreznimi zakoni, uvedena lokalna samouprava, vendar pa nove občine ostajajo »nebogljene«, finančno siromašne, kadrovske šibke in brez kakršnihkoli pomembnejših pristojnosti. Država si je vzela tudi vse ključne vzvode lokalne moči in se odločila, da bo sama postopoma nekaj dajala občinam. Hkrati so komune iz obdobja socializma ostale skoraj nedotaknjene, le da smo namesto nekdanjih bivših občin kot paradržavnih lokalnih upravnih enot dobili enako število pravnih državnih upravnih enot, kjer delujejo tudi kadri, ki so prej obvladovali bivše občine." Pol leta pred novimi občinskimi volitvami - te bodo jeseni 1998 - bo moral državni zbor po sklepu ustavnega sodišča sprejeti nov zakon o ustanovitvi novih občin in določiti njihovih območij. Dr. France Buchar, znani slovenski pravni izvedenec, podpira in utemeljuje pravico državljanov, da ustanovijo občino povsod, kjer sodijo, da je to v njihovo korist. Pri tem opozarja, da ustava ne določa nobenih meril za ustanovitev občine. To pomeni, da lahko občani ustanovijo še tako majhno občino, vendar pa bi jo morali tudi sami vzdrževati. "Seveda pa je res, da država občinam sedaj z davkom vse pobere. Zato je potrebna drugačna razdelitev skupnega kolača. Toda tisto partijsko načelo, ko so prihajali ukazi od zgoraj, ko so bile komune samo po imenu samoupravne, v resnici pa so bile izpostave države, še vedno živi v glavah ljudi."

Minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer je ob koncu prejšnjega tedna pojasnil nekaj načel in podrobnosti o spremembah oz. dopolnitvi lokalne samouprave, da bo ta skladna z evropskimi izkušnjami in merili. Sedaj je v državi skupaj 147 občin; večina jih bo ostala, območja nekaterih pa bodo spremenili.

Nadalje naj bi ustanovili še 22 občin, kar so zahtevali državljanji oz. so take zahteve sprejeli na referendumih. Dodajmo, da mestne občine pri vzpostavljanju novih občin oz. pri izvajanju teritorialnih sprememb na področju lokalne samouprave ne bodo imele posebnih pravic ali prednosti.

ALI BO NOVA GORICA NAVADNA OBČINA?

Po razsodbi ustavnega sodišča sedanja mestna občina Koper po svoji velikosti in sestavi močno odstopa od ustavnega načela in zakonske ureditve mestne občine. Toda tamkajšnji prebivalci so se na dveh referendumih odločili, da naj koprška občina ostane taka, kot je, torej nespremenjena. Bolj je gotovo, da bodo mestno občino Novo mesto

razdelili na tri ali štiri nove občine. Tudi Nova Gorica bo morda preoblikovana; iz sedanje mestne občine naj bi postala navadna občina. Ob upoštevanju take možnosti pa je treba opozoriti, da ima Nova Gorica predvsem zaradi svoje lege in vloge ob meji z Italijo poseben položaj, ki bi ga ob spreminjanju lokalne samouprave morali upoštevati. Sicer pa so se na Goriškem ohranile zahteve za ustanovitev novih občin Branik (nekdanji Rihemberk), Šempeter-Verjebca in občine Grgar-Čepovan. Občina Vipava bi spreminila ime in bi se zaradi teritorialnih sprememb preimenovala v občino Vipava-Podnaka. Vas Erzelj pa bi pripojili občini Ajdovščina. V okviru dopolnitve lokalne samoupra-

ve je že sestavljen tudi predlog novega zakona o pokrajinah. Le-te bi bile povezovalno in usklajevalno telo med državno oz. centralno oblastjo in občinami. V Sloveniji naj bi vzpostavili 7 ali 8 pokrajin. Na Goriškem bi bilo primerno ustanoviti goriško pokrajino, ki bi spominjala - seveda upoštevaje nove čase, razmere in potrebe - na nekdanjo Goriško-Gradiščansko grofijo. V morebitni goriški pokrajini bodo morda pripravljene sodelovati občine s spodnjega ali goriškega Krasa, iz Goriških Brd, Vipavske doline in morda tudi iz Posočja, vendar samo v primeru, da bi bile pokrajine ustanovljene po načelu prostovoljnosti, kar je sicer določeno tudi v ustavi. Tudi v takem primeru pa bi težko zagotovili sodelovanje idrijsko-cerkljanskega območja, ki se hitro oblikuje v samostojno regijo oz. pokrajino.

RAČUNSKO SODIŠČE

OBČINSKI FUNKCIONARJI V KOPRU SO PREJEMALI PREVIŠOKE PLAČE?

Računsko sodišče Slovenije je pri inšpekcijskem nadzoru občine Koper ugotovilo, da si je tamkajšnjih osem občinskih funkcionarjev leta 1995 dalo izplačati za nad 8 milijonov tolarjev plač in dodatkov, do katerih niso bili upravičeni. Tako nezakonito izplačevanje se je nadaljevalo lani in traja tudi letos.

Po razsodbi Računskega sodišča bi morali funkcionarji nezakonite prejeme vrniti, toda v Kopru te zahteve ne nameravajo izpolniti. Namesto tega navajajo, da take prejeme dobivajo tudi v drugih slovenskih občinah, vse pa naj bi bilo utemeljeno v veljavnih zakonih. Računskemu sodišču tudi očitajo, da ne ukrepa proti prejemkom uslužbencev Upravne enote (izpostavi državne uprave) v Kopru, ki naj bi bili tudi visoki. Po razsodbi Računskega sodišča bi največ morali vrniti nekdanji župan in zdaj poslanec ZLSLD v slovenskem parlamentu Aurelio Juri, namreč milijon 688 tisoč tolarjev; za njim profesionalni član občinskega sveta, odgovoren za finance, Darko Kavre, milijon 554 tisoč tolarjev; poklicni član občinskega sveta Branko Kodrič, odgovoren za promet, ki bi moral vrniti milijon 237 tisoč tolarjev, pa nekdanja podžupanja in sedanja županja Irena Fister, ki naj bi vrnila milijon 82 tisoč tolarjev. Pri drugih funkcionarjih koprške občine gre za manjše vsote. Vsi so člani oz. predstavniki strank ZLSLD in LDS.

M.

BOGATIH PETNAJST LET MLADEGA PIHALNEGA ORKESTRA IZ KOPRA

MILAN GREGORIČ

Na nedavnem tekmovanju mladih trobilcev Primorske, ki se ga je udeležilo 54 tekmovalcev iz enajstih glasbenih šol, so učenci oddelkov za trobila pri Centru za glasbeno vzgojo Koper prejeli osem prvih nagrad in zlatih priznanj, dve drugi nagradi, eno tretjo, tri srebrna, tri bronasta priznanja in eno nagrado za sodelovanje.

S tem novim uspehom so mladi koprski glasbeniki pokazali visoko raven igranja, ki jih je v poldrugem desetletju, v konkurenci z odraslimi, uvrstila med boljše pihalne orkestre. Prejeli so veliko priznanj v evropskem merilu.

Ob koncu junija letos je odpotoval 70-članski orkester na festival tekmovalnega značaja v Göteborgu na Švedskem, ki bo povezan tudi s 14-dnevno turnejo po Skandinaviji. Ob tej priložnosti si bodo koprski glasbeniki ogledali celotno verigo fjordov na obali Atlantika vse do Severnega rta, od koder bodo krenili čez Finsko (Laponijo), švedsko obalo Baltiškega morja in prek Gdanska nazaj v Slovenijo.

Iz zloženke, natisnjene ob proslaviti 15-letnice delova-

nja orkestra, zvemo, da sestavljajo orkester večinoma učenci osnovnih in srednjih šol iz Slovenske Istre, (v povprečni starosti 16 let), da so v petnajstih letih imeli 1665 vaj in 401 nastop, naštudirali so 150 skladb. Orkester uspešno vodi kapelnik Darij Pobega.

V SLOVENIJI NAJBOLJ NEVARNE CESTE

Iz svežega poročila Gospodarske komisije OZN za Evropo izhaja, da so najbolj nevarne ceste prav v Sloveniji. To je tudi razlog (druga pomembna vzroka sta prevelika hitrost in vinjenost voznikov), da v prometnih nesrečah vsako leto umre 25 oseb na 100.000 prebivalcev. K temu prispeva tudi veliko število avtomobilov v Sloveniji. Eno vozilo pride že na vsake tri državljanke. Ponekod, npr. v Novi Gorici, pa je celo več avtomobilov kot prebivalcev mesta.

Tudi letos se število nesreč s smrtnim izidom ni zmanjšalo. Kaže, danič ne morejo niti npr. še tako učinkoviti ukrepi policije. Medtem pa število avtomobilov v Sloveniji kar naprej narašča.

V AJDOVŠČINI SE IZPOPOLNJUJEJO OBETAVNI PIANISTI

V Ajdovščini poteka od 30. junija do 13. julija četrta mednarodna klavirska poletna šola, ki jo prireja Glasbena šola Vinko Vodopivec in ZKO Ajdovščina. Namen te šole na visoki kakovostni ravni, ki se je udeležilo 22 pianistov iz Slovenije, Francije, Poljske in Italije, je strokovno izpopolnjevanje študentov in diplomantov srednjih in visokih glasbenih šol in akademij ter pedagogov.

Letos je prevzel strokovno vodstvo mednarodne šole priznani klavirski pedagog in pianist prof. Igor Lazko, asistira ga profesorja Helena Plesničar in Miran Devetak. Lazko je rojen leta 1949, od leta 1992 je redni profesor na Evropskem konservatoriju v Parizu, od leta 1996 pa še predsednik Mednarodnega pianističnega tekmovanja *Nikolaj Rubinstein* v Parizu. Dva njegova poglavitna umetniška mentorja sta bila Pavel Serebriakov na šoli za mlade glasbene talente v St. Petersburgu in Yakov Zak na konservatoriju Čajkovski v Moskvi (ta mu je posredoval zaklade klavirske šole Henricha Neuhaus). Prejel je vrsto mednarodnih odličij, sodeloval s priznanimi dirigenti in orkestri.

LAZKOV KONCERT V DVORCU ZEMONO

Ob začetku mednarodne klavirske šole je v ponedeljek, 30. junija, nastopil v dvorcu Zemono, središču koncertne dejavnosti v Vipavski dolini, mentor šole, pianist Igor Lazko. Koncertni spored, ki ga je med drugim snemal koprski radio, je bil pester in zahteven. Številno občinstvo se je naužilo čiste glasbe, ki je zaradi vsebinske globine in sploh visoke kakovosti interpreta vzbudila v marsikaterem poslušalcu razmišljanje o vzvišeni lepoti in plemenitem prvinskem pomenu glasbe same. Večer je uvedla *Kromatična fantazija in Fuga* J.S. Bacha, skladatelja, ki ima po-

sebno mesto v pianistiki prof. Lazka, najmlajšega zmagovalca v zgodovini znamenitega tekmovanja *Bach* v Leipzigu; interpretacija je vnovič razkrila Lazkovo izredno sposobnost prodiranja v še vedno živo tkivo in osnovni smisel Bachovih skladb, ki jih vedno posreduje z veliko svežino.

V naslednjih dveh skladbah (*Waldstein sonata* L. van Beethovna in *2. sonata* S. Rachmaninova) je prišla do izraza pretanjena spretnost pianista v podajanju dveh različnih stilnih aspektov sonatne oblike. Lazkovo pojmovanje Beethovnovih sonat postavlja v ospredje njeno razvojnno težnjo in jo izraža v iskanju novih tonskih učinkov v okviru klasične zgradbe; le-to je podal z neverjetno napetostjo in jasnostjo. Pri Rachmaninovu je struktura podrejena vsebini, ki izkorišča vse zmogljivosti klavirja. Lazkova izpovedna moč in energija sta omogočili občinstvu dojemanje zgoščene barvitosti in čustvenega izročila Rachmaninove glasbe. Drugi del koncerta je bil posvečen *Letnim časom* Čajkovskega, galeriji slik (ena za vsak mesec), ki stilizirano - občasnno opisno - posredujejo različne značilnosti ruskega melosa in močno razvijajo na bolj znane baletne istega skladatelja. Prof. Lazko je z orkestralno tonsko barvitostjo in z rdečo nitjo spreminjajočih se občutij pritegnilo občinstvo, ki mu je začarano sledilo z užitkom in hvaležnostjo.

DHM

TOLMINSKI SLIKARJI RAZSTAVLJAJO

ADA KLINKON

20. junija 1997 so člani Društva slikarjev amaterjev Tolminske pripravili pregledno razstavo svojih del v prostorih Doma upokojuencev v Tolminu. Razstavnih prostor je lep in svetel in nudi obiskovalcem lep vpogled v razstavljena dela, bodisi da ta upodabljajo naravo, cvetlična tihožitja ali pa že posežejo po modernejšem izrazu.

Skupina slikarjev ljubiteljev se srečuje mesečno pod vodstvom neutrudnega mentorja Borisa J. Božiča, akademskega slikarja iz Mosta na Soči. Razstavljajo: Mojca Dolenc, Stanka Golob, Darja Jan, Andrej

Jermol, Peter Juren, Janez Kavčič, Ada Klinkon, Danica Kravanja, Silvester Lampe, Aleksandra Langenus, Marko Magajne, Nasta Nuhič, Damjana Skubin, Majda Šimon Dušica Štendler, Rosana Vojnovič.

Na otvoritvi razstave je Stanka Golob recitirala svoje pesmi, hudomušno pa je v tolminskem narečju zapela skupinica mladih fantov iz Tolmina, ki si je nadela ime *Tolminski madrigalisti*. Ta humana akcija je lepo uspela, slike bodo na ogled vsaj še štirinajst dni, za društvo samo pa je to gotovo uspeh po odmevni lanski predstavitvi v Izoli in letošnji maja na Jesenicah.

13

 ČETREK
10. JULIJA
1997

KOŠARKARSKO EVROPSKO PRVENSTVO

VZPOSTAVLJENO RAVNOVESJE

ERIK DOLHAR

Jugoslaviji zlato, Italiji srebro.

V Barceloni se je v nedeljo, 6. t.m., s finalom za 1. mesto zaključilo letošnje košarkarsko evropsko prvenstvo, za katerega lahko trdimo, da je bilo izredno izenačeno. Zlato odličje in drugi zaporedni evropski naslov je osvojila reprezentanca Zvezne republike Jugoslavije, ki je v velikem finalu premagala Italijo z neoporečnim izidom 61-49. Srbski in črnogorski asi, večina katerih igra v Italiji ali v ameriški NBA ligi, so dokazali, da je "balkanska šola" še vedno najboljša na stari celini. Z njihovo zmago pa je bilo spet vzpostavljeno ravnovesje med državnimi reprezentancami v Evropi, potem ko so nekatere vrste nastopile oslABLjene zaradi odhoda starejših zvezdnikov, kar velja še zlasti za Hrvaško in Litvo.

Po osvojitvi prvega mesta ZRJ je v Beogradu proslavljalo na desettisoče navijačev, ki pa so povzročili take neredne (v balkanskem stilu), da je morala poseči policija in jih kakih sto pripreti. Srbski predsednik Milošević je v čestitkah igralcem zapisal, da "ta zmaga prispeva k nadaljnji utrditvi ugleda Jugoslavije v svetu".

Kaj pa Italija? Dosegla je izjemen uspeh z osvojitvijo 2. mesta ter predvsem z enim samim porazom v devetih tekmah, prav v finalu proti Jugoslaviji, ki jo je že premagala v kvalifikacijskem delu. Nosiča igre sta bila temnopolti Carlton Myers in zamejski dolgin Gregor Fučka (na sliki). Italijansko klop pa sedanja trener Ettore Messina prepustiča bosanskemu Srbu Bogdanu Tanjeviću, ki je že treniral bivše jugoslovan-

FOTOKROMA

ske vrste, pa tudi Stefanel v Trstu in Milanu. Gre nedvomno za velikega strokovnjaka, ki ima poseben posluh za vključevanje mladih moči, imel pa bo težko nalogo, da uspešno nadaljuje po poti, ki jo je začrtal njegov predhodnik Messina.

O slovenski reprezentanci smo že v prejšnji številki NG na tem mestu zapisali, da je v Španiji doživela pravi polom in se morda dotaknila dna. Kot bi rekli zmagovalci "južni bratje", se bo treba lotiti "jovo na novo".

Končni vrstni red evropskega prvenstva 1997: 1. Jugoslavija, 2. Italija, 3. Rusija, 4. Grčija, 5. Španija, 6. Litva, 7. Poljska, 8. Turčija, 9. Izrael, 10. Francija, 11. Hrvaška, 12. Nemčija, 13. Ukrajina, 14. Slovenija, 15. Bosna, 16. Latvija.

Na absolutnem državnem atletskem prvenstvu v Milanu sta se spet izkazali zamejski atletinji, ki sicer že vrsto let trenirata in nastopata daleč od doma. Claudia Coslovich (na sliki) s Piščancev nad Trstom je brez prave konkurence že petič osvojila državni naslov s sicer povprečnim rezultatom, medtem ko je bila Tržačanka Margaret Macchiut druga na 100 m z ovirami.

ATLETIKA

COSLOVICH DRŽAVNA PRVAKINJA, MACCHIUT 2.

KOTALKANJE

TANJA ROMANO DRŽAVNA PODPRVAKINJA

V kombinaciji je osvojila še bron. Na "Pokalu Vipave" spet najboljši domačini.

Kotalkarica openskega Poleta Tanja Romano (na sliki) je na državnem prvenstvu za kadetnje v Spinei pri Benetkah zasedla drugo mesto v prostem programu in bronasto v kombinaciji. Zlato medaljo si je napravila zaradi dveh zaporednih padcev v dolgem programu. Tanja si je resnici na ljubo pričakovala potrditev lanskega naslova, kar si je obetala tudi po odlično opravljenem kratkem programu. Tudi v tem primeru bi lahko dejali, da so kolesca pač okrogla...

Tanjin trener Peter Brlec je po tem delnem neuspehu izjavil: "Šlo je za spodrsnjaj, ne pa za neznanje. Tanjo so izdali živci in očitno je, da je v dvoboju s Prosperijevo (Tanjino večno tekmičico, kateri je šlo zlato, op.ur.) psihološko v podrejenem položaju. To stanje mora premagati, saj je Tanja gotovo dosti boljša." Načelnik Poletovega kotalcarskega odseka Boris Milič pa je komentiral: "Tanjinega drugega mesta ne smemo jemati tragično, saj je bilo prvenstvo

resnično na izredni kakovostni ravni."

Pred kratkim je Športno kulturno društvo Vipava s Peči organiziralo drugo mednarodno tekmovanje za "Pokal Vipave". Kot na lanskem izvedbi so bili tudi tokrat najuspešnejši kotalkarji domačega društva. Nastopilo je kakih 90 kotalcarjev iz 13 držav iz Italije, Slovenije in Hrvaške, ki so nastopili v mladinskih kategorijah od kadetov.

ODBOJKA

USPELO 24 UR SOKOLA

FOTOKROMA

Bor ostaja v C ligi

Odbojkarice ŠD Sokol iz Nabržine so konec prejšnjega tedna priredile tradicionalni turnir 24 ur odbojke na zunanjem igrišču v Nabrežini (na sliki), sredi noči pa so morali zaradi dežja nadaljevati tekme v Domu pristanških delavcev v Brišičkih. Na turnir se je vpisalo maksimalno število 12 mešanih ekip, tako da so lahko vse nastopile po 4 krat, tekme pa so bile na sporedu vsako uro. Iz končnega seštevka osvojenih točk je izšlo, da je zmagovalc letošnjega turnirja ekipa Special drink volley team, ki so jo sestavljale v glavnem Sokolovke in Doberdobci, na 2. in 3. mesto pa sta se uvrstili postavi s še bolj pisanimi imeni: Cocco gnocco superstar in Astemio team. Ta turnir pa je vsakič bolj družabnega kot tekmovalnega značaja, tako da ob

vseh urah privablja ob rob igrišča veliko število radovednežev.

Deželna odbojarska zveza je objavila razpis za prihodnji prvenstvi C in D lige. Moška in ženska C liga bosta šteli vsaka po 14 ekip, v B2 ligo bo napredovala samo ena ekipa, v D ligo pa bodo izpadle štiri. Moška in ženska D liga štejeta največ 20 ekip. V C ligo bo napredoval zmagovalc vsake od dveh skupin in zmagovalc dodatnih tekem med drugouvrščeno ekipo iz vsake skupine. V 1. divizijo bodo izpadle 4 ekipe iz vsake skupine. Poglejmo, katere naše ekipe bodo nastopale v posameznih prvenstvih. Moška C2 liga: Soča, Olympia Gorica in Bor. Ženska C2 liga: Olympia Gorica in Val. Moška D liga: Val in Naš prapor. Ženska D liga: Sokol, Sloga in Bor. OK Val je postal dokončno lastnik dosedanje Borove C lige.

ED

MLADINSKA ODBOJKA

MALČKI SLOGE PRVI, VEČ SLOVENCEV V SELEKCIJI F-Jk

Superminiodbojkarji Sloga Zadrzne kraške banke so na državnem tekmovanju UIJP v kraju Cupra Marittima (Ascoli Piceno) osvojili 1. mesto.

Šest naših odbojkaric in odbojkarjev sodeluje na Trofeji dežel za 16-letnike in 14-letnike, ki se je v torek začelo v Courma-

yeuru oz. Aosti. V moški selekciji F-Jk igrajo 3 slovenski igralci: Goričana Aljoša Orel in Jan Prinčič (združena ekipa Soča Unitekno) in Tržačan Marko Mikolj (združena ekipa Koimpex). V ženski reprezentanci, ki jo vodi Slogin trener Mario Čač, so tudi 3 slovenske odbojkarice: Paola Uršič (Val), Debora Vitez (Kontovel) in Martina Coretti (Sloga). Med uradnimi spremljevalci selekcij F-Jk je tudi podpredsednik deželne odbora FIPAV Boris Žerjal.

ŠPORTNI RIBOLOV

ŽIVAHNO DELOVANJE SIRENE

Pri Tržaškem pomorskem klubu Sirena so pred leti ustanovili odsek, ki je namenjen športnim ribičem; od ustanovitve ga vodi Vojko Breclj. Pozimi je odsek priredil tečaj ribolova, ki ga je vodil sam predsednik sekcije. Od začetka aprila do konca maja je kar 24 mladih Sirenin ribičev tekmovalo v sladkih vodah, klub pa je organiziral tudi društveno tekmovanje v umetnih jezerih v Romansu, na katerem je nastopilo veliko otrok. Društveni prvaki so postali: med začelniki Olaf Simonettig, začelnica Natascia Masi, med mladinci in člani Janko Breclj in članica Maria Vitez. Tekme se je udeležilo veliko žensk. Pred kratkim se je začela tudi sezona s tekmami na morju, denimo s pokrajinskim kvalifikacijskim tekmovanjem za nastop na državnem prvenstvu. Na tržaškem nabrežju in valobranu Rizzo so se Sireni predstavniki v vseh kategorijah dobro obnesli. Pred nedavnim je TPK Sirena priredil tudi selekcijsko tekmovanje za nastop na italijanskem prvenstvu v trkarjenju s čolna v dvojicah. Tekma je bila kakovostna, saj je nastopala tudi italijanska

Takega orjaškega zubatca (skoraj 6 kg) sta ob istrski obali ulovila Bologunčan Peter Žerjal (zgoraj z malo Tamaro Caslunger) in Ladinec iz doline Badia Werner Caslunger (spodaj).

posadka, ki je osvojila 2. mesto na evropskem prvenstvu, tudi organizacija je bila brezhibna.

JADRANJE

ARIANNA IN MIRAN (SIRENA) NA EP

Naša najboljša športnica Arianna Bogatec se bo drugič v svoji karieri udeležila evropskega prvenstva v razredu europa,

ki bo od 13. do 20.t.m. pred Atenami v Grčiji. Na njem bo drugič nastopil tudi njen kolega barkovljanske Sirene Miran Guštin, ki bo na prvenstvu nastopil, ker se je kar 9 Italijanov odpovedalo temu tekmovanju.

KOLESARSTVO

RADO MILKOVIČ 2. NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Zamejski cikloamater Rado Milkovič, ki tekmuje za klub Spinazza Zaghis iz Trevisa, je dosegel svoj največji dosedanja mednarodni uspeh. Na prvem svetovnem prvenstvu zveze UDACE na kronometer za dvojice je na 36 km dolgi progi okrog Baškega jezera na avstrijskem Koroškem v dvojici s klubskim kolego Scilizisijem dosegel zelo dobro 2. mesto za Italijanoma Panellijem in Cinghialejem iz Mantove ter pred ljubljanačana Slakom in Turekom. O svojem uspehu je Milkovič povedal: "Nismo pričakovali tako dobrega rezultata, saj je bila proga zahtevna in zelo tehni-

čna. Največje preglavice mi je ustvarjal menjalnik." 1. avgusta čaka Milkovič dirka po Furlaniji, na kateri bo skušal ponoviti zmago iz leta 1994.

ROLKANJE

MLADINI 7 PRVIH MEST IN 3 DRUGA

Na predzadnji prizkušnji za mednarodni Grand prix v Vicenzi je rolkarski odsek kriške Mladine zasedel zelo dobro 2. mesto na društveni lestvici. Prvo mesto so dosegli Ana Košuta med najmlajšimi, Eros Sullini med začelniki, naraščajnik Jara Košuta in Guido Masiero med mastersi. Med kadeti sta bila Lorenzo Shirra 2., Ivo Košuta pa 4., ravno tako kot naraščajnik Ivo Lachi, medtem ko je Enzo Cosaro med mastersi 2. zasedel 3. mesto. V soboto, 5. t.m., je Mladina nastopila na italijanskem pokalu v ravnini ter odnesla 3 prva mesta s Sullinijem, Košuto in Masierom ter še 2. mesto Mateje in 4. Davida Bogatca.

AVTOMOBILIZEM

ZENIČ LE TRETJI NA GROBNIKU

Repenskemu pilotu Albertu Zeniču hrvaško dirkališče nad Opatijo očitno ni po godu. Na 5. in 6. preizkušnji za slovensko prvenstvo v razredu N2000 je s svojo Opel Astro zasedel oba krat le 3. mesto, tako da vedno bolj zaostaja za vodilnim v skupnem seštevku Gruberjem. Odločilna dirka bo 31. avgusta, žal spet na Grobniku.

DOMAČA KOŠARKA: JADRAN ODSLEJ NTKB DOM IN BOR OSTAJATA V D LIGI

Vodstvo združene košarkarske ekipe Jadrana se je z Novo Tržaško kreditno banko domenilo, da bo ta denarni zavod prihodnje prvenstvo C1 lige 1997/98 glavni pokrovitelj Jadrana, kot je to že dolga leta prej bila predhodnica nove banke TKB.

Medtem je deželna košarkarska zveza sprejela absurdno odločitev, da ostaneta drugo in tretjevrščena ekipa v D ligi (Dom in Bor) v isti ligi tudi prihodnje sezono, se pravi, da ne napredujeta v višjo ligo po večkrat obljubljeni reorganizaciji prvenstev.

MARS / 4. JULIJA 1997

USPEŠEN POLET NA MARS

Po večletnem premoru je spet prispelo na Mars človeško vozilo. Ameriška vesoljska ustanova Nasa je namreč z uspehom pripeljala v pristan vesoljsko ladjico Pathfinder, ki je namreč konec prejšnjega tedna pristala na Marsovi površini in začela (po manjših težavah) opravljati svojo nalogo. Majhen robot je v ta namen "shodil" in začel fotografirati svojo okolico, slike so posnele zanimive peščene pokrajine rdečkaste barve. Poleg tega ima satelit še druge funkcije, kot analizo peska, morebitno odkritje kakega znamenja življenja na tem skrivnostnem planetu. Znanstveniki si veliko pričakujejo od tega poskusa, vse pa naj

pripravlja pot izkrcanju prve človeške posadke, ki je predvidena za prva desetletja novega tisočletja.

Na jasnem zvezdnatem nebu navadno poleg Lune najlepše vidimo zvezdo Danico (ali večernico), namreč planet Venero in rdeče obarvano zvezdo, ki je v resnici planet Mars. Zlasti slednji je od vedno vzbujal ve-

liko zanimanja pri ljudeh vseh časov. Je med drugim svet, ki je po vseh možnih raziskavah nekako najbližji naši zemlji. Ima letne čase, ima svojo atmosfero (zelo redko), ima določene temperature, ki so seveda skoraj nesprejemljive za človeka. Astronomi so dognali, da je planet v pradavnih časih verjetno imel tudi veliko vode (samo sedanje vesoljsko vozilo je pristalo v strugi domnevne velike reke). Mars je pa vsaj po sedanjih podatkih povsem neobljuden in nima nikakega znamenja življenja. Je to morda kdaj bilo pred milijoni ali milijardami let? Odgovora zaenkrat nimamo.

Groza me je večnega molka neskončnih prostorov - tako nekako je zapisal veliki francoski mislec Pascal v svojih razmišljanjih o svetu oz. vesolju. Res nas lahko prevzame občutek velike tesnobe, če že ne strahu, ko pomislimo, kako se bo človek znašel na popolnoma neobljudenem planetu? So vsi drugi svetovi prazni? Ali pa so tudi taki, kjer žive kaka bitja, morda celo umna? Po zdravi logiki lahko sklepamo, da je skoraj neverjetno, da bi bili v neznanstveno prostranem vesolju mi sami njegovi razumni prebivalci. Prihodnost bo morda enkrat le pokazala, kako je v resnici...

AB

16

ČETRTEK
10. JULIJA
1997

BUS "M"

BREZPLAČNA SLUŽBA

Od sobote, 5. julija 1997

OBČINA DEVIN-NABREŽINA
COMUNE DI DUINO-AURISINA

* P1, P2, P3 = parkirišča

BUS "M"	URNIK OB DELAVNIKIH IN PRAZNIKIH									
Nabrežina postaja (P1)	9.00	10.00	11.30	12.30	14.00	15.00	16.30	17.30	19.00	
Nabrežina center	9.05	10.05	11.35	12.35	14.05	15.05	16.35	17.35	19.05	
Nabrežina kamnolomi (P2)	9.08	10.08	11.38	12.38	14.08	15.08	16.38	17.38	19.08	
Sesljan	9.13	10.13	11.43	12.43	14.13	15.13	16.43	17.43	19.13	
Sesljski zaliv	9.30	10.13	12.00	13.00	14.30	15.30	17.00	18.00	19.30	
Devin	-	10.38	-	13.08	-	15.38	-	18.08	-	
Štivan (P3)	-	10.45	-	13.15	-	15.45	-	18.15	-	
Štivan (P3)	-	10.45	-	13.15	-	15.45	-	18.15	-	
Devin	-	10.49	-	13.19	-	15.49	-	18.19	-	
Sesljski zaliv	9.30	11.00	12.00	13.30	14.30	18.00	17.00	18.30	19.30	
Sesljan	9.40	11.10	12.10	13.40	14.40	16.10	17.10	18.40	19.40	
Nabrežina kamnolomi (P2)	9.45	11.15	12.15	13.45	14.45	16.15	17.15	18.45	19.45	
Nabrežina center	9.48	11.18	12.18	13.48	14.48	16.18	17.18	18.48	19.48	
Nabrežina postaja (P1)	10.00	11.30	12.30	14.00	15.00	16.30	17.30	18.30	20.00	

Z ŽIČNICO DO SVETIH VIŠARIJ, KJER SE SREČUJEJO VERNIKI TREH NARODOV

KABINSKA ŽIČNICA v Ovčji vasi obratuje vsak dan od 21. junija do 8. septembra. Ob sobotah in nedeljah pa še: 7./8. in 14./15. junija ter 13./14., 20./21. 27./28. septembra in 4./5. oktobra.

URNIK: delavniki od 9. ure do 16.30; nedelje in prazniki od 8.30 do 18. ure. Posebne ugodnosti za organizirane skupine (min. 25 oseb): povratna karta 14.000 lir.

Sv. maša: delavniki ob 12. uri; nedelje in prazniki ob 9.30, 10.30, 12., 15. uri.

INFORMACIJE TEL. 0428/2967 - 64982. FAX 0428/40455

telecabina
MONTE
SANTO
D E L
LUSSARI

imamo jo! Večnamenska kartica Visa Electron

BANCOMAT
IN KREDITNA KARTICA
SKUPAJ V ISTI KARTICI

podrobna pojasnila dobite
pri naših okencih v Gorici,
Krmini in Trstu.

DVE V ENI

Obrestne mere in ekonomski pogoji so nakazani na "Informativnih analitičnih listih" na razpolago pri naših okencih.